

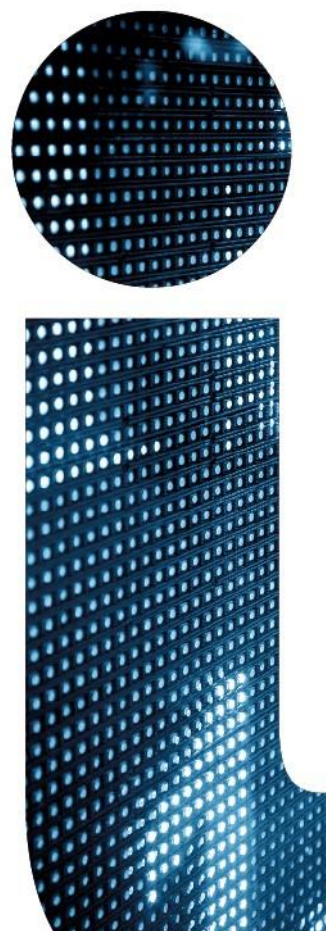
Grupa Kapitałowa
IPOPEMA Securities S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe

**za rok zakończony dnia
31 grudnia 2018 roku**

Warszawa, dnia 29 marca 2019 roku

ipopema

SPIS TREŚCI

Wybrane dane finansowe	4
Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	5
Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	6
Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	7
Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	8
Dodatkowe noty objaśniające	9
1. Informacje o Grupie Kapitałowej IPOPEMA Securities S.A.	9
2. Skład Grupy	10
3. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego	12
3.1. Założenie kontynuacji działalności	12
3.2. Identyfikacja sprawozdania	12
3.3. Oświadczenie o zgodności	12
3.4. Waluta pomiaru i waluta sprawozdań finansowych	12
3.5. Porównywalność danych	12
4. Istotne zasady (polityka) rachunkowości	13
4.1. Zmiany zasad rachunkowości wynikłe ze zmiany w MSSF	13
4.2. Zmiana prezentacji w związku z wdrożeniem nowych standardów	14
5. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie	16
5.1. Zastosowanie MSSF 16	17
6. Standardy przyjęte przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, ale jeszcze niezatwierdzone przez Unię Europejską	18
7. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach	18
7.1. Profesjonalny osąd	18
7.2. Niepewność szacunków	19
8. Zmiana szacunków	19
9. Istotne zasady rachunkowości	19
9.1. Zasady konsolidacji	19
9.2. Korekta błędów	20
9.3. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej	20
9.4. Rzeczowe aktywa trwałe	21
9.5. Wartości niematerialne	21
9.6. Aktywa finansowe	22
9.7. Należności	23
9.8. Utrata wartości	24
9.9. Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	25
9.10. Kapitał własny	25
9.11. Zobowiązania	25
9.12. Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe	25
9.13. Zasada memoriału i współmierności przychodów z kosztami	26
9.14. Przychody z działalności podstawowej	26
9.15. Wynik z instrumentów finansowych	27
9.16. Przychody i koszty finansowe	27
9.17. Podatek dochodowy	27
10. Zysk netto na akcję	28
11. Sezonowość działalności	28
12. Informacje dotyczące segmentów działalności	28
13. Informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej - aktywa	33
13.1. Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	33
13.2. Należności	33
13.3. Rozliczenia międzyokresowe krótkoterminowe	35
13.4. Instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu	35
13.5. Instrumenty kapitałowe wyceniane przez inne całkowite dochody	35
13.6. Rzeczowe aktywa trwałe	36
13.7. Wartości niematerialne	37
14. Informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej - kapitały	38
14.1. Kapitał podstawowy	38
14.2. Pozostałe kapitały	39
14.3. Udziały niekontrolujące	40

14.4.	Wymogi kapitałowe	40
15.	Informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej – zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe bierne	41
15.1.	Rozliczenia międzyokresowe bierne	41
15.2.	Rezerwa na sprawy sądowe, kary, grzywny i odszkodowania	42
15.3.	Zobowiązania (krótkoterminowe)	42
15.4.	Obligacje	44
16.	Informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów	44
16.1.	Przychody z działalności podstawowej	44
16.2.	Koszty działalności	44
16.3.	Przychody i koszty finansowe	45
16.4.	Wynik na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu	45
16.5.	Przychody i koszty operacyjne	45
17.	Świadczenia pracownicze	46
17.1.	Programy akcji pracowniczych	46
18.	Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty	46
19.	Podatek dochodowy	47
	Odroczony podatek dochodowy	47
20.	Dodatkowe informacje o instrumentach finansowych	48
20.1.	Aktywa i zobowiązania finansowe	48
20.2.	Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych	49
21.	Wyłączenia Spółek z konsolidacji	51
22.	Zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe	51
23.	Gwarancje	51
24.	Połączenia jednostek gospodarczych i nabycia udziałów niekontrolujących	51
24.1.	Połączenia jednostek i nabycie jednostek zależnych	51
24.2.	Zbycie jednostek zależnych	51
25.	Transakcje z podmiotami powiązanymi	51
25.1.	Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi	52
25.2.	Pożyczka udzielona członkom Zarządu	52
25.3.	Transakcje z udziałem członków Zarządu i Rady Nadzorczej	52
25.4.	Transakcje z jednostkami zależnymi niepodlegającymi konsolidacji	52
25.5.	Wynagrodzenie wyższej kadry kierowniczej Grupy	52
26.	Pozycje w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	53
27.	Leasing	54
28.	Różnice kursowe	55
29.	Zabezpieczenia na majątku Grupy Kapitałowej IPOPEMA Securities	55
30.	Informacja o postępowaniach toczących się przed sądem lub organem administracji publicznej oraz kontrole w spółkach Grupy	56
30.1.	Informacja o postępowaniach toczących się przed sądem lub organem administracji publicznej	56
30.2.	Kontrole	56
31.	Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	56
31.1.	Ryzyko rynkowe	56
31.2.	Ryzyko stopy procentowej	57
31.3.	Ryzyko walutowe	58
31.4.	Ryzyko cenowe	59
31.5.	Ryzyko kredytowe	59
31.6.	Ryzyko związane z płynnością	60
32.	Zarządzanie kapitałem	60
33.	Struktura zatrudnienia	61
34.	Instrumenty finansowe klientów	61
35.	Wynagrodzenie biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych	61
36.	Działalność zaniechana	62
37.	Zdarzenia następujące po zakończeniu okresu sprawozdawczego	62

Wybrane dane finansowe

Wybrane skonsolidowane dane finansowe	w tys. zł		w tys. EUR	
	2018	2017	2018	2017
Przychody z działalności podstawowej	98 108	97 155	22 993	22 889
Koszty działalności podstawowej	98 381	88 828	23 057	20 927
Wynik z działalności podstawowej	- 273	8 327	- 64	1 962
Wynik z działalności operacyjnej	- 850	5 846	- 199	1 377
Wynik brutto	- 2 494	3 663	- 584	863
Wynik netto z działalności kontynuowanej	- 2 063	2 458	- 483	579
Wynik netto	- 2 063	2 458	- 483	579
Wynik netto z działalności kontynuowanej na jedną akcję zwykłą (w zł / EUR)				
- zwykły	- 0,10	0,06	- 0,02	0,01
- rozwodniony	- 0,10	0,06	- 0,02	0,01
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	- 8 287	9 143	- 1 942	2 154
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	3 011	7 092	706	1 671
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	- 15 365	9 100	- 3 601	2 144
Razem przepływy pieniężne	- 20 641	25 335	- 4 837	5 969

Wybrane skonsolidowane dane finansowe	w tys. zł		w tys. EUR	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Aktywa razem	259 698	361 513	60 395	86 675
Zobowiązania krótkoterminowe	166 536	266 585	38 729	63 915
Kapitały	80 407	84 205	18 699	20 189
Liczba akcji – w szt.	29 937 836	29 937 836	29 937 836	29 937 836
Wartość księgowa na jedną akcję (w zł / EUR)	2,69	2,81	0,62	0,67

Poszczególne pozycje wybranych danych finansowych przeliczone zostały na EUR przy zastosowaniu następujących kursów:

- Dla pozycji skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych:

Kurs średni, liczony jako średnia arytmetyczna kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie	2018	2017
EUR	4,2669	4,2447

- Dla pozycji skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej:

Kurs obowiązujący na dzień	31.12.2018	31.12.2017
EUR	4,3000	4,1709

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd w dniu 29 marca 2019 roku.

- Najwyższy i najniższy kurs EUR w okresie:

EUR	2018	2017
Minimalny kurs	4,1423	4,1709
Maksymalny kurs	4,3978	4,4157

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku

	Nota	2018 rok	2017 rok
DZIAŁALNOŚĆ KONTYNUOWANA			
Przychody z działalności podstawowej w tym:	16.1	98 108	97 155
Przychody z działalności maklerskiej		32 380	45 644
Przychody z obsługi funduszy inwestycyjnych oraz zarządzania aktywami		40 579	30 357
Przychody z usług doradczych		25 149	21 154
Koszty działalności podstawowej	16.2	98 381	88 828
Zysk (strata) z działalności podstawowej		- 273	8 327
Wynik z operacji instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu	16.4	- 861	- 1 583
Wynik z operacji instrumentami finansowymi dostępnymi do sprzedaży		-	790
Pozostałe przychody operacyjne	16.5	1 076	1 626
Pozostałe koszty operacyjne	16.5	792	3 314
Zysk (strata) z działalności operacyjnej		- 850	5 846
Przychody finansowe	16.3	1 768	1 018
Koszty finansowe	16.3	3 412	3 201
Zysk (strata) brutto		- 2 494	3 663
Podatek dochodowy	19	- 431	1 205
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej		- 2 063	2 458
DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA			
Zysk (strata) netto za okres		- 2 063	2 458
Przypisany:			
Akcjonariuszom jednostki dominującej		- 2 934	1 651
Do udziałów niekontrolujących		871	807
Zysk (strata) na akcję (w zł)	10	- 0,10	0,06
Rozwodniony zysk (strata) na akcję (w zł)	10	- 0,10	0,06
Zysk (strata) netto za okres		- 2 063	2 458
Inne całkowite dochody, które w przyszłości nie zostaną przeniesione do wyniku			
		- 101	-
Zyski i straty z tytułu przeszacowania instrumentów kapitałowych		- 125	-
Podatek dochodowy dotyczący składników innych całkowitych dochodów	19	24	-
Inne całkowite dochody, które w przyszłości mogą zostać przeniesione do wyniku			
		-	- 92
Zyski i straty z tytułu przeszacowania instrumentów kapitałowych		-	- 113
Podatek dochodowy dotyczący składników innych całkowitych dochodów	19	-	21
Całkowity dochód za okres		- 2 164	2 366
Przypisany:			
Akcjonariuszom jednostki dominującej		- 3 035	1 559
Do udziałów niekontrolujących		871	807

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

na dzień 31 grudnia 2018 roku

AKTYWA	Nota	31.12.2018	31.12.2017
Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	13.1	46 938	67 482
Należności krótkoterminowe	13.2	184 806	269 162
Aktywa z tytułu podatku dochodowego		169	157
Rozliczenia międzyokresowe krótkoterminowe	13.3	1 239	1 474
Instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu	13.4, 20.2	9 756	3 009
Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży	13.5, 20.2	-	9 459
Instrumenty kapitałowe wyceniane przez inne całkowite dochody	13.5, 20.2	6 299	-
Inwestycje w jednostkach współzależnych i stowarzyszonych		-	-
Należności długoterminowe		3 639	2 943
Udzielone pożyczki długoterminowe	20.1	49	35
Rzeczowe aktywa trwałe	13.6	2 388	3 330
Nieruchomości inwestycyjne		-	-
Wartości niematerialne	13.7	1 652	2 353
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	19	2 651	1 768
Rozliczenia międzyokresowe długoterminowe		112	341
RAZEM AKTYWA		259 698	361 513

PASYWA		31.12.2018	31.12.2017
Zobowiązania krótkoterminowe	15.3	166 488	266 113
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		48	472
Pozostałe zobowiązania finansowe		-	-
Zobowiązania długoterminowe		2 346	3 185
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego	19	417	59
Rozliczenia międzyokresowe	15.1	9 992	7 479
Razem zobowiązania		179 291	277 308
Kapitał podstawowy	14.1	2 994	2 994
Pozostałe kapitały	14.2	13 637	13 738
Zyski zatrzymane	14.2	59 186	63 154
Kapitały przypisane akcjonariuszom jednostki dominującej		75 817	79 886
Udziały niekontrolujące	14.3	4 590	4 319
Razem kapitały		80 407	84 205
RAZEM PASYWA		259 698	361 513

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku

PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH	Nota	2018 rok	2017 rok
PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ	26		
Zysk brutto		- 2 494	3 663
Korekty razem:		- 5 793	5 480
Amortyzacja		2 233	2 741
Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych		- 115	118
Odsetki i dywidendy		1 456	1 027
Zysk (strata) z tytułu działalności inwestycyjnej		-	- 316
Zmiana stanu instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu		- 6 748	- 2 883
Zmiana stanu należności		81 023	- 3 051
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych (z wyjątkiem pożyczek i kredytów)		- 86 962	10 168
Zmiana stanu rezerw i odpisów aktualizujących należności		- 543	1 364
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych		2 977	- 2 596
Wpływy z tytułu leasingu		1 042	378
Podatek dochodowy zapłacony		- 110	- 1 340
Pozostałe korekty		- 46	- 130
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		- 8 287	9 143
PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ			
Udzielenie pożyczek		- 230	- 48
Otrzymane udziały w zyskach (dywidendy)		348	33
Otrzymane odsetki		26	123
Splata udzielonych pożyczek		156	181
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		- 495	- 1 334
Nabycie instrumentów kapitałowych wycenianych przez inne całkowite dochody		- 19 115	-
Nabycie inst. fin. dostępnych do sprzedaży i utrzymywanych do upływu terminu zapadalności		-	- 20 280
Wpływy ze sprzedaży instrumentów kapitałowych wycenianych przez inne całkowite dochody		22 321	-
Wpływy z inst. fin. dostępnych do sprzedaży i utrzymywanych do upływu terminu zapadalności		-	28 337
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		-	80
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		3 011	7 092
PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ			
Zaciągnięcie kredytów i pożyczek		-	12 567
Wpływy z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		2	7
Wykup dłużnych papierów wartościowych		- 5	- 7
Zapłacone odsetki		- 1 188	- 1 158
Splata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego		- 1 262	- 511
Splata kredytów i pożyczek		- 11 715	-
Dywidendy wypłacone akcjonariuszom jednostki dominującej		- 1 197	- 898
Dywidendy wypłacone udziałom niekontrolującym		-	- 900
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		- 15 365	9 100
Razem przepływy pieniężne		- 20 641	25 335
Zwiększenie netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		- 20 526	25 217
Zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych od walut obcych		115	- 118
Środki pieniężne na początek okresu		67 520	42 185
Środki pieniężne na koniec okresu, w tym		46 879	67 520
<i>o ograniczonej możliwości dysponowania*</i>		<i>15 814</i>	<i>39 778</i>

* Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania obejmują głównie środki pieniężne klientów w dyspozycji Spółki.

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku

	Przypisany akcjonariuszom Spółki					Udziały niekontrolujące	Kapitał własny ogółem
	Kapitał podstawowy	Pozostałe kapitały			Zyski zatrzymane		
		Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostałe kapitały			
Na dzień 1 stycznia 2018 roku	2 994	10 351	173	3 214	63 154	4 319	84 205
Wynik netto za 2018 rok	-	-	-	-	- 2 934	871	- 2 063
Inne całkowite dochody	-	-	- 101	-	- 101	-	- 101
Wynik z instrumentów kapitałowych	-	-	-	-	163	-	163
Wypłata dywidendy	-	-	-	-	- 1 197	- 600	- 1 797
Na dzień 31 grudnia 2018 roku	2 994	10 351	72	3 214	59 186	4 590	80 407
Na dzień 1 stycznia 2017 roku	2 994	10 351	265	3 214	62 401	4 410	83 635
Zysk za 2017 rok	-	-	-	-	1 651	807	2 458
Inne całkowite dochody	-	-	- 92	-	-	-	- 92
Wypłata dywidendy	-	-	-	-	- 898	- 900	- 1 798
Inne zwiększenia/ zmniejszenia	-	-	-	-	-	2	2
Na dzień 31 grudnia 2017 roku	2 994	10 351	173	3 214	63 154	4 319	84 205

Dodatkowe noty objaśniające

1. Informacje o Grupie Kapitałowej IPOPEMA Securities S.A.

Grupę Kapitałową IPOPEMA Securities S.A. („Grupa”, „Grupa Kapitałowa”) tworzą podmioty, nad którymi IPOPEMA Securities S.A. („jednostka dominująca”, „Spółka”) sprawuje kontrolę.

Siedziba jednostki dominującej znajduje się w Warszawie, przy ul. Próżnej 9.

Akcje Spółki notowane są na rynku podstawowym Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Grupę Kapitałową IPOPEMA Securities tworzy IPOPEMA Securities S.A. oraz spółki zależne (spółki zależne zaprezentowano w pkt. 2). Czas trwania działalności poszczególnych jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej nie jest ograniczony. Sprawozdania finansowe wszystkich jednostek podporządkowanych sporządzone zostały za ten sam okres sprawozdawczy co sprawozdanie finansowe jednostki dominującej, przy zastosowaniu spójnych zasad rachunkowości.

IPOPEMA Securities S. A. – podmiot dominujący

Jednostka dominująca została założona w dniu 2 marca 2005 roku (pod nazwą Dom Maklerski IPOPEMA S.A.) na czas nieoznaczony.

Jednostka dominująca jest wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000230737.

Jednostce dominującej nadano numer statystyczny REGON 140086881.

IPOPEMA Securities S.A. prowadzi działalność maklerską na podstawie stosownych zezwoleń Komisji Nadzoru Finansowego (d. Komisja Papierów Wartościowych i Giełd).

Zmiana nazwy Spółki na IPOPEMA Securities Spółka Akcyjna nastąpiła na podstawie uchwały nr 5 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 10 sierpnia 2006 roku (poprzednia firma Spółki brzmiała: Dom Maklerski IPOPEMA S.A.).

Skład Zarządu

W skład Zarządu Spółki na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego wchodzi:

- Jacek Lewandowski – Prezes Zarządu,
- Mirosław Borys – Wiceprezes Zarządu,
- Mariusz Piskorski – Wiceprezes Zarządu,
- Stanisław Waczkowski – Wiceprezes Zarządu.

Skład Rady Nadzorczej

W skład Rady Nadzorczej Spółki na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego wchodzi:

Jacek Jonak – Przewodniczący Rady Nadzorczej,
Janusz Diemko – Sekretarz Rady Nadzorczej,
Michał Dobak – Członek Rady Nadzorczej,
Bogdan Kryca – Członek Rady Nadzorczej,
Piotr Szczepiórkowski – Członek Rady Nadzorczej.

Przedmiot działalności

Głównym przedmiotem działania Grupy jest:

- 1 działalność maklerska,
- 2 doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania,
- 3 prowadzenie towarzystwa funduszy inwestycyjnych oraz tworzenie i zarządzanie funduszami inwestycyjnymi,
- 4 zarządzanie portfelami maklerskich instrumentów finansowych,

- 5 działalność związana z zarządzaniem urządzeniami informatycznymi,
- 6 działalność związana z doradztwem w zakresie informatyki.

Sektor działalności/branża Grupy według klasyfikacji Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie został zdefiniowany jako finanse inne (fin).

Grupa Kapitałowa IPOPEMA Securities S.A. specjalizuje się w usługach brokerskich i analizach spółek, usługach bankowości inwestycyjnej, a także w dystrybucji produktów inwestycyjnych i usługach doradztwa inwestycyjnego adresowanych do szerokiego grona inwestorów indywidualnych (IPOPEMA Securities S.A.), tworzeniu i zarządzaniu zamkniętymi i otwartymi funduszami inwestycyjnymi oraz zarządzaniu aktywami (poprzez IPOPEMA Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. – jednostka zależna, „IPOPEMA TFI”, „Towarzystwo”), jak również usługach doradztwa gospodarczego i informatycznego (poprzez IPOPEMA Business Consulting Sp. z o.o. – jednostka zależna). Grupa specjalizuje się także w doradztwie w zakresie restrukturyzacji finansowej i pozyskania finansowania dla projektów infrastrukturalnych. Do 2017 roku działalność ta prowadzona była w ramach IPOPEMA Securities, natomiast w I kwartale 2017 r. przeniesiona została do specjalnie powołanej w tym celu spółki – IPOPEMA Financial Advisory Sp. z o.o. spółka komandytowa („IFA SK”).

W ramach działalności brokerskiej Spółka świadczy kompleksowe usługi pośrednictwa w obrocie papierami wartościowymi dla klientów instytucjonalnych przede wszystkim na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie („GPW”), jak również pośredniczy w obrocie papierami wartościowymi na innych giełdach światowych. W lutym 2014 r. Spółka została zarejestrowana jako podmiot nadzorowany przez rumuński organ nadzoru finansowego, a w czerwcu została członkiem Giełdy Papierów Wartościowych w Bukareszcie. Ponadto od roku 2010 Spółka prowadzi działalność w zakresie pośrednictwa w obrocie instrumentami dłużnymi poza rynkiem regulowanym. Partnerami oraz klientami Spółki są zarówno uznane instytucje finansowe o zasięgu międzynarodowym, jak i większość najważniejszych lokalnych inwestorów instytucjonalnych, w tym otwarte fundusze emerytalne, towarzystwa funduszy inwestycyjnych, firmy zarządzające aktywami oraz towarzystwa ubezpieczeniowe. Działalność brokerska IPOPEMA Securities S.A. jest wspomagana przez zespół analityków, który przygotowuje raporty analityczne, rekomendacje i komentarze na temat kilkudziesięciu spółek notowanych na GPW i giełdach zagranicznych.

W ramach bankowości inwestycyjnej Spółka oferuje swoim klientom kompleksowe usługi w zakresie przygotowania i realizacji transakcji na rynku kapitałowym, zarówno z wykorzystaniem instrumentów udziałowych (akcje), dłużnych (obligacje korporacyjne), jak i hybrydowych (obligacje zamienne). W szczególności Spółka koncentruje się na obsłudze publicznych emisji papierów wartościowych (zwłaszcza akcji) – dla których pełni rolę koordynatora, oferującego i doradcy finansowego – jak również w obsłudze transakcji fuzji i przejęć oraz wykupów menedżerskich i doradztwie przy pozyskiwaniu finansowania na rynku niepublicznym (w tym od funduszy *private equity* oraz w transakcjach typu *pre-IPO*). IPOPEMA Securities S.A. specjalizuje się również w organizacji transakcji skupu akcji notowanych na GPW – zarówno w drodze publicznych wezwań do sprzedaży akcji, jak i programów *‘buy-back’* realizowanych dla emitentów.

Oprócz ww. obszarów Spółka prowadzi również działalność w zakresie oferowania usług maklerskich i produktów inwestycyjnych – w tym aktywnej usługi doradztwa inwestycyjnego – adresując ją do szerszego grona klientów indywidualnych. Działalność ta jest prowadzona zarówno bezpośrednio, jak i poprzez podmioty zewnętrzne występujące wobec IPOPEMA Securities jako agenci firmy inwestycyjnej.

Ponadto Grupa specjalizuje się również w świadczeniu kompleksowych usług związanych z restrukturyzacją finansową i pozyskaniem finansowania dla projektów infrastrukturalnych. Do roku 2017 działalność ta prowadzona była w strukturze IPOPEMA Securities S.A., a obecnie w ramach specjalistycznej spółki – IFA SK.

IPOPEMA TFI swoją działalność koncentruje na tworzeniu i zarządzaniu funduszami inwestycyjnymi – tak typu zamkniętego (skierowanych do grup zamożnych klientów indywidualnych i korporacyjnych), jak i otwartego (adresowanego do szerokiego grona inwestorów indywidualnych). Towarzystwo świadczy także usługi zarządzania portfelami na zlecenie (*asset management*) w ramach zindywidualizowanych strategii inwestycyjnych na rzecz klientów instytucjonalnych (towarzystwa ubezpieczeniowe, fundusze inwestycyjne, organizacje typu *non-profit*) oraz indywidualnych.

Z kolei IPOPEMA Business Consulting Sp. z o.o. koncentruje się na usługach doradczych z zakresu strategii i działalności operacyjnej przedsiębiorstw oraz doradztwie w obszarze IT.

2. Skład Grupy

Podmiotem dominującym Grupy Kapitałowej IPOPEMA jest IPOPEMA Securities S.A. Czas trwania jednostki dominującej oraz jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej jest nieoznaczony.

W skład Grupy na dzień 31 grudnia 2018 roku wchodziła IPOPEMA Securities S.A. oraz następujące spółki:

- 1) jednostki zależne objęte konsolidacją, nad którymi Spółka sprawuje kontrolę

Nazwa jednostki	Zakres działalności	Udział w kapitale zakładowym	Udział w prawach głosu
IPOPEMA Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.	- prowadzenie towarzystwa funduszy inwestycyjnych oraz tworzenie i zarządzanie funduszami inwestycyjnymi, - zarządzanie cudzym pakietem papierów wartościowych na zlecenie, - doradztwo w zakresie obrotu papierami wartościowymi, - pośrednictwo w zbywaniu i odkupywaniu jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych, - pełnienie funkcji przedstawiciela funduszy zagranicznych	100%	100%
IPOPEMA Business Consulting Sp. z o. o.	- pozostałe doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania, - działalność związana z zarządzaniem urządzeniami informatycznymi, - działalność związana z doradztwem w zakresie informatyki, - działalność związana z oprogramowaniem, - sprzedaż hurtowa komputerów, urządzeń peryferyjnych i oprogramowania	50,02%	50,02%
IPOPEMA Financial Advisory Sp. z o.o. spółka komandytowa	- działalność doradcza dotycząca restrukturyzacji finansowej i pozyskania finansowania dla projektów infrastrukturalnych	n/d	
2) jednostki zależne nie objęte konsolidacją, nad którymi Spółka sprawuje kontrolę			
IPOPEMA Financial Advisory Sp. z o.o.	- wsparcie działalności IPOPEMA Financial Advisory Sp. z o.o. spółka komandytowa	100%	100%

IPOPEMA Financial Advisory Sp. z o.o. została wyłączona z konsolidacji z uwagi na nieistotność danych.

IPOPEMA Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. („IPOPEMA TFI”) – spółka zależna

IPOPEMA TFI została zawiązana w dniu 14 marca 2007 roku i działa na podstawie zezwolenia KNF z dnia 13 września 2007 roku. Przedmiotem jej działalności jest: (i) prowadzenie towarzystwa funduszy inwestycyjnych oraz tworzenie i zarządzanie funduszami inwestycyjnymi, (ii) zarządzanie cudzym pakietem papierów wartościowych na zlecenie, (iii) doradztwo w zakresie obrotu papierami wartościowymi, (iv) pośrednictwo w zbywaniu i odkupywaniu jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych, (v) pełnienie funkcji przedstawiciela funduszy zagranicznych. Kapitał Zakładowy IPOPEMA TFI wynosi 10.599.441,00 złotych i dzieli się na 3.533.147 akcji imiennych, a w skład jej Zarządu wchodziły osoby z wieloletnią praktyką rynkową oraz doświadczeniem na rynku finansowym, w tym m.in. w zakresie zarządzania aktywami oraz tworzenia funduszy inwestycyjnych: Jarosław Wikaliński – Prezes Zarządu oraz Katarzyna Westfeld (od 10 października 2018 roku) i Jarosław Jamka (do 10 października 2018 roku) - Wiceprezesi. W dniu 14 marca 2017 r. rezygnację z przyczyn osobistych złożył Maciej Jasiński, jednak niezmiennie pozostaje on w Grupie IPOPEMA będąc w dalszym ciągu zaangażowanym w działalność IPOPEMA TFI. IPOPEMA Securities S.A. posiada 100% akcji i głosów na walnym zgromadzeniu IPOPEMA TFI.

IPOPEMA Business Consulting Sp. z o.o. („IBC”) – spółka zależna

IPOPEMA Business Consulting Sp. z o.o. została zawiązana w dniu 26 sierpnia 2008 roku. Jej kapitał zakładowy wynosi 100.050 zł i dzieli się na 2.001 udziałów, z czego 1.001 jest własnością IPOPEMA Securities S.A., a pozostałe 1.000 udziałów należy w równych częściach do jej partnerów – Elizy Łoś-Strychowskiej i Tomasza Roweckiego, stanowiących Zarząd IPOPEMA BC. Przedmiotem działalności IBC jest (i) pozostałe doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania, (ii) działalność związana z zarządzaniem urządzeniami informatycznymi, (iii) działalność związana z doradztwem w zakresie informatyki, (iv) działalność związana z oprogramowaniem, (v) sprzedaż hurtowa komputerów, urządzeń peryferyjnych i oprogramowania.

IPOPEMA Financial Advisory Sp. z o.o. („IFA”) – spółka zależna

W maju 2016 roku Spółka nabyła od IBC wszystkie udiały w IPOPEMA Outsourcing Sp. z o.o.; w sierpniu 2016 roku nazwa spółki została zmieniona na IPOPEMA Financial Advisory Sp. z o.o. (IFA). Jej kapitał zakładowy wynosi 5.000 zł i dzieli się na 100 udziałów, a w skład jej Zarządu wchodzi Jarosław Błaszczak – Prezes Zarządu oraz Marcin Kurowski – Członek Zarządu. Spółka posiada 100% udziałów w IFA.

IPOPEMA Financial Advisory Sp. z o.o. spółka komandytowa („IFA SK”)

W lipcu 2016 roku do rejestru przedsiębiorców została wpisana IPOPEMA Financial Advisory spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa (IFA SK), w której współnikami są Spółka i Jarosław Błaszczak jako komandytariusze oraz IFA jako komplementariusz. Spółka odpowiada za zobowiązania IFA SK wobec wierzycieli do wysokości 7.750 zł. Utworzenie ww. struktury, w skład której wchodzi IFA oraz IFA SK, związane jest z przeniesieniem do IFA SK w lutym 2017 r. prowadzonej w ramach IPOPEMA Securities działalności doradczej dotyczącej restrukturyzacji finansowej i pozyskania finansowania dla projektów infrastrukturalnych (Jarosław Błaszczak – obecny komandytariusz IFA SK – współpracował już wcześniej ze Spółką w zakresie ww. działalności).

3. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

3.1. Założenie kontynuacji działalności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez spółki Grupy objęte procesem konsolidacji.

3.2. Identyfikacja sprawozdania

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy obejmuje rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku oraz zawiera dane porównawcze za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku.

Wszystkie dane tabelaryczne, o ile nie wskazano inaczej, prezentowane są w tys. zł.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem aktywów finansowych i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu, które wyceniane są według wartości godziwej.

3.3. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) i związanymi z nimi interpretacjami w kształcie zatwierdzonym przez Unię Europejską. Inne standardy, zmiany do obowiązujących standardów oraz interpretacje Komitetu ds. Interpretacji Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej ostatnio przyjęte lub oczekujące na przyjęcie nie mają związku z działalnością Grupy lub ich wpływ nie byłby istotny.

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

Spółki Grupy prowadzą swoje księgi rachunkowe zgodnie z zasadami rachunkowości określonymi przez Ustawę o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku („Ustawa”) i wydanymi na jej podstawie przepisami („polskie standardy rachunkowości”). Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera korekty niezawarte w księgach rachunkowych jednostek Grupy, wprowadzone w celu doprowadzenia sprawozdań finansowych tych jednostek do zgodności z MSSF.

3.4. Waluta pomiaru i waluta sprawozdań finansowych

Walutą pomiaru i walutą sprawozdawczą niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest złoty polski („zł”), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach złotych.

3.5. Porównywalność danych

W roku 2018 i 2017 nie wystąpiły istotne zmiany prezentacji. Zmiany prezentacji związane z wejściem w życie MSSF 9 zostały przedstawione w notcie 4.2.

4. Istotne zasady (polityka) rachunkowości

4.1. Zmiany zasad rachunkowości wynikłe ze zmiany w MSSF

Opublikowane Standardy i Interpretacje, które zostały wydane i obowiązują za okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2018 roku:

- MSSF 9 Instrumenty Finansowe – opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 24 lipca 2014 r., stanowi ostateczną wersję standardu zastępując wcześniejsze publikowane wersje MSSF 9 i kończy projekt Rady Międzynarodowych Standardów Rachunkowości zastąpienia MSR 39 Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena. Nowy Standard odnosi się do klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych i zobowiązań finansowych (wprowadzenie trzech kategorii klasyfikacji instrumentów dłużnych: wg zamortyzowanego kosztu, wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, wartości godziwej przez wynik finansowy. Dokonano zmiany wyceny instrumentów kapitałowych ograniczając możliwości wyceny według kosztu historycznego), metodologii utraty wartości (wprowadzenie nowego modelu ujmowania utraty wartości – odpisy z utraty wartości mają być ujmowane na podstawie oczekiwanych strat kredytowych w całym czasie istnienia instrumentu) oraz rachunkowości zabezpieczeń. MSSF 9 nie obejmuje rachunkowości zabezpieczeń portfela aktywów lub zobowiązań finansowych, co stanowi osobny projekt Rady Międzynarodowych Standardów Rachunkowości. Standard obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2018 r. lub po tej dacie;
- MSSF 15 Przychody z tytułu umów z klientami – został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 28 maja 2014 r. i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2018 r. lub po tej dacie. Zasadą MSSF 15 jest ujmowanie przychodów w kwocie równej cenie transakcyjnej ustalonej jako wynagrodzenie za przekazanie przyrzeczonych towarów lub usług klientowi, które ma miejsce, gdy klient zyskuje kontrolę nad tymi składnikami aktywów. Przychody związane z wykonaniem umowy ujmują się w określonym momencie lub w miarę upływu czasu na podstawie pomiaru stopnia całkowitego spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia;
- Objasnienia do MSSF 15 Przychody z umów z klientami – objaśnienia dostarczają dodatkowych informacji i wyjaśnień dotyczących głównych założeń przyjętych w MSSF 15, m.in. na temat identyfikacji osobnych obowiązków, ustalenia czy jednostka pełni rolę pośrednika (agenta), czy też jest głównym dostawcą dóbr i usług (principal) oraz sposobu ewidencji przychodów z tytułu licencji. Oprócz dodatkowych objaśnień, wprowadzono także zwolnienia i uproszczenia dla jednostek stosujących nowy standard po raz pierwszy. Objasnienia mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2018 r. lub po tej dacie;
- Zmiany do MSSF 2 Płatności na bazie akcji – zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 20 czerwca 2016 roku i obowiązują za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie. Zmiana wprowadza m.in. (i) wytyczne w zakresie wyceny w wartości godziwej zobowiązania z tytułu transakcji opartych na akcjach rozliczanych w środkach pieniężnych; (ii) wytyczne dotyczące zmiany klasyfikacji z transakcji opartych na akcjach rozliczanych w środkach pieniężnych na transakcje oparte na akcjach rozliczanych w instrumentach kapitałowych; (iii) wytyczne na temat ujęcia zobowiązania podatkowego pracownika z tytułu transakcji opartych na akcjach;
- Zmiany do MSSF 4 Zastosowanie MSSF 9 Instrumenty Finansowe wraz z MSSF 4 Umowy ubezpieczeniowe - zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 12 września 2016 roku i obowiązują za okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2018 r. lub po tej dacie; Zmiany do MSSF 4 adresują kwestię zastosowania nowego standardu MSSF 9. Opublikowane zmiany do MSSF 4 uzupełniają opcje istniejące już w standardach i mają na celu zapobieganie tymczasowym wahaniom wyników jednostek sektora ubezpieczeniowego w związku z wdrożeniem MSSF 9;
- Zmiany do MSR 40 Przeniesienie nieruchomości inwestycyjnych – zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 8 grudnia 2016 roku i obowiązują za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie. Zmiany do MSR 40 precyzują wymogi związane z przeklasyfikowaniem do nieruchomości inwestycyjnych oraz z nieruchomości inwestycyjnych. Zmiany doprecyzowują, że sama zmiana zamiarów kierownictwa co do użytkowania nieruchomości nie stanowi dowodu na zmianę sposobu użytkowania. Zmianę standardu należy zastosować do wszystkich zmian w użytkowaniu, które nastąpią po wejściu w życie zmiany do standardu oraz do wszystkich nieruchomości inwestycyjnych posiadanych na dzień wejścia w życie zmiany standardu;

- Interpretacja KIMSF 22 Transakcje w walucie obcej i zaliczki – została opublikowana przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 8 grudnia 2016 roku i obowiązuje za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie. Interpretacja wyjaśnia moment ustalenia daty transakcji dla potrzeb określenia kursu walutowego do przeliczenia na moment początkowego ujęcia składnika aktywów, kosztów lub przychodów, gdy jednostka ujmuje przekazaną przedpłatę lub otrzymaną zaliczkę w walucie obcej. Interpretacja dotyczy sytuacji, gdy transakcja jest wyrażona w walucie obcej i jednostka ujmuje przekazaną przedpłatę lub otrzymaną zaliczkę w walucie obcej wcześniej niż ujęcie składnika aktywów, kosztów lub przychodów związanych z daną transakcją;
- Zmiany do różnych standardów wynikające z corocznego przeglądu Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (Poprawki do MSSF Cykl 2014-2016) – Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała w grudniu 2016 r. „Roczne zmiany MSSF 2014-2016”, które zmieniają 3 standardy: MSSF 12 „Ujawnienia udziałów w innych jednostkach”, MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy” oraz MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych”. Poprawki zawierają wyjaśnienia oraz zmiany dotyczące zakresu standardów, ujmowania oraz wyceny, a także zawierają zmiany terminologiczne i edycyjne.

Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie innych standardów i interpretacji, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie. Wpływ wdrożenia nowych standardów opisany został w notce 4.2.

4.2. Zmiana prezentacji w związku z wdrożeniem nowych standardów

Zastosowanie MSSF 9

MSSF 9 Instrumenty finansowe obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się po 1 stycznia 2018 r. Grupa zastosowała MSSF 9 od dnia wejścia w życie standardu, bez przekształcania danych porównawczych (zastosowała zwolnienie przewidziane w pkt. 7.2.15 MSSF 9).

MSSF 9 wprowadza zmiany w klasyfikacji aktywów finansowych - w miejsce klasyfikacji obowiązującej do 31 grudnia 2017 roku:

- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy (w tym: instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu),
- pożyczki i należności,
- instrumenty finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży,

wprowadza nową:

- aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu,
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, w tym:
 - aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody
 - inwestycje w instrumenty kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

Klasyfikacja dokonywana jest na moment początkowego ujęcia i uzależniona jest od przyjętego przez jednostkę tzw. modelu biznesowego jednostki w zakresie zarządzania aktywami finansowymi i charakterystyki umownych przepływów pieniężnych z tych instrumentów.

Na dzień pierwszego zastosowania MSSF 9 kategorie i wartości bilansowe poszczególnych klas aktywów finansowych i zobowiązań finansowych były następujące:

	MSR 39		MSSF 9	
	Kategoria	Wartość na 2018.01.01	Kategoria	Wartość na 2018.01.01
Aktywa finansowe:				
- środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	pożyczki i należności	67 482	wyceniane w zamortyzowanym koszcie	67 482
- pochodne instrumenty finansowe	wyceniane w wartości godziwej przez wynik	-	wyceniane w wartości godziwej przez wynik	-
- akcje spółek notowanych	wyceniane w wartości godziwej przez wynik	3 009	wyceniane w wartości godziwej przez wynik	3 009

- udziały w spółkach niepodlegających konsolidacji	Aktywa dostępne do sprzedaży wyceniane w cenie nabycia (skorygowanej o utratę wartości - zgodnie z MSSF 27)	4	Instrumenty kapitałowe wyceniane w cenie nabycia (skorygowanej o utratę wartości - zgodnie z MSSF 27)	4
- pożyczki krótko- i długoterminowe	pożyczki i należności	1 039	wyceniane w zamortyzowanym koszcie	1 039
- należności krótkoterminowe i długoterminowe	pożyczki i należności	271 066	wyceniane w zamortyzowanym koszcie	271 066
Zobowiązania finansowe				
- kredyty i instrumenty dłużne	wyceniane w zamortyzowanym koszcie	27 357	wyceniane w zamortyzowanym koszcie	27 357
- pochodne instrumenty finansowe	wyceniane w wartości godziwej przez wynik	-	wyceniane w wartości godziwej przez wynik	-
- zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe zobowiązania krótko- i długoterminowe	wyceniane w zamortyzowanym koszcie	269 298	wyceniane w zamortyzowanym koszcie	269 298

Posiadane przez Grupę aktywa finansowe:

- aktywa wyceniane po początkowym ujęciu w zamortyzowanym koszcie (środki pieniężne, należności handlowe) – są to aktywa finansowe utrzymywane zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy, a charakterystyka umowy dotyczącej tych aktywów finansowych przewiduje powstawanie przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek (spełniają tzw. test SPPI);
- udziały w spółkach zależnych niepodlegających konsolidacji (4 tys. zł na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz 31 grudnia 2017 r.) dotychczas prezentowane były w instrumentach finansowych dostępnych do sprzedaży, a od 1 stycznia 2018 r. prezentowane są jako instrumenty kapitałowe wyceniane przez inne całkowite dochody w cenie nabycia;
- certyfikaty inwestycyjne i jednostki uczestnictwa (6.285 tys. zł na dzień 31 grudnia 2018 roku wobec 8.637 tys. zł na 31 grudnia 2017 roku) dotychczas prezentowane były w instrumentach finansowych dostępnych do sprzedaży, a od 1 stycznia 2018 r. prezentowane są jako instrumenty kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

Nie wystąpiły różnice w wartości bilansowej aktywów i zobowiązań finansowych wynikające z zastosowania MSSF 9.

Oczekiwana strata kredytowa

MSSF 9 wprowadza zmianę w zakresie pomiaru utraty wartości aktywów finansowych. Zgodnie z nowym standardem jednostki są zobowiązane do rozpoznawania i pomiaru utraty wartości w oparciu o „koncepcję strat oczekiwanych”, w miejsce dotychczasowej „koncepcji strat poniesionych”. W związku ze zmianą koncepcji, od 1 stycznia 2018 roku tworzone są odpisy aktualizujące na oczekiwane straty kredytowe już na moment rozpoznania należności. Skutkuje to powstawaniem odpisu nawet na należności nieprzeterminowane.

Zgodnie ze standardem w sprawozdaniach Grupy zastosowano uproszczone podejście dla należności z tytułu dostaw i usług, które nie zawierają istotnego elementu finansowania oraz należności leasingowych, dlatego wyceniany będzie odpis na straty kredytowe w całym okresie życia należności.

Grupa przeprowadziła analizę portfelową dla należności handlowych (za wyjątkiem należności ocenianych indywidualnie) i stosuje uproszczoną matrycę odpisów w poszczególnych przedziałach wiekowych na podstawie oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia należności. Wskaźniki kształtują się na poziomie: od 0,02% dla należności nieprzeterminowanych do 73,1% dla należności przeterminowanych powyżej 1 roku.

W odniesieniu do środków pieniężnych i kaucji w bankach, należności z tytułu transakcji giełdowych, depozytów utrzymywanych w izbach rozliczeniowych oraz należności z tytułu rozliczeń publiczno-prawnych odstąpiono od tworzenia odpisu aktualizującego z uwagi na ocenę tych należności jako bezpieczne oraz z uwagi na analizę danych historycznych (w historii działalności Grupy nie odnotowano strat kredytowych z tytułu powyższych kategorii należności).

Zastosowanie MSSF 15

Zasadą MSSF 15 Przychody z umów z klientami jest ujmowanie przychodów w kwocie równej cenie transakcyjnej ustalonej jako wynagrodzenie za przekazanie przyrzeczonych towarów lub usług klientowi, które ma miejsce, gdy klient zyskuje kontrolę nad tymi składnikami aktywów. Przychody związane z wykonaniem umowy ujmują się w określonym momencie lub w miarę upływu czasu na podstawie pomiaru stopnia całkowitego spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia.

Zastosowanie MSSF 15 wymaga od Zarządu jednostki dominującej dokonywania osądów na każdym z pięciu kroków ustanowionego modelu:

- identyfikacja umowy z klientem,
- identyfikacja zobowiązań do wykonania świadczenia wynikających z umowy,
- określenie ceny,
- przypisanie ceny do zobowiązań do wykonania świadczenia,
- ujęcie przychodu po wypełnieniu lub podczas wypełniania zobowiązań do wykonania świadczenia.

Nowy model uzależnia ujęcie przychodu od uzyskania przez klienta kontroli nad dobrem lub usługą.

Skorzystano z uproszczeń, które przewiduje standard, polegających na możliwości stosowania niniejszego standardu retrospektywnie jedynie do umów, które nie są zakończone na dzień pierwszego zastosowania, bez korekty danych porównawczych. Grupa ujmując przychód w wysokości ceny transakcyjnej – czyli wynagrodzenia, które zgodnie z oczekiwaniami będzie przysługiwać w zamian za wykonane usługi (celu określenia właściwej ceny analizowane są warunki umowy).

Grupa świadczy usługi pośrednictwa w obrocie instrumentami finansowymi, oferowania instrumentów finansowych, usługi zarządzania funduszami oraz szeroko rozumianego doradztwa. Przeprowadzono analizę wpływu nowego standardu poprzez analizę zawartych umów. Przychód z usług pośrednictwa w obrocie instrumentami finansowymi, oferowania instrumentów finansowych oraz zarządzania funduszami rozpoznawany jest jednorazowo w momencie wykonania usługi.

Przychód z tytułu usług doradczych wyceniany jest zgodnie ze stopniem pomiaru całkowitego spełnienia zobowiązania do wykonania usługi realizowanej w czasie (sposób wyceny nie zmienił się w porównaniu do MSR 18 w przypadku umów wymagających przekształcenia do MSSF 15) - umowy spełniają warunki do rozpoznania przychodu w czasie.

W wyniku przeprowadzonej analizy nie zidentyfikowano różnic w identyfikacji i wycenie przychodów realizowanych przez Grupę.

5. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie

Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, a nie weszły jeszcze w życie:

- MSSF 16 Leasing – został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 13 stycznia 2016 roku i obowiązuje za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2019 roku. Zmianą wynikającą ze standardu MSSF 16 jest wprowadzenie nowej definicji leasingu w oparciu o koncepcję kontroli nad danym aktywem. Wszystkie transakcje leasingu skutkują obowiązkiem rozpoznania u leasingobiorców aktywów i zobowiązań ze wszystkich umów leasingowych spełniających kryteria zawarte w standardzie (z niewielką ilością odstępstw i uproszczeń). Transakcje najmu powierzchni biurowej, najmu środków transportu bądź innych aktywów będą miały odzwierciedlenie w aktywach i zobowiązaniach najemcy wycenionych w wysokości zdyskontowanych spodziewanych przepływów pieniężnych z kontraktu;
- Zmiana w MSR 28 Długoterminowe udziały w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach – opublikowana 12 października 2017 roku; zmiana wyjaśnia, że w odniesieniu do długoterminowych udziałów w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu, do których nie stosuje się metody praw własności, spółki stosują MSSF 9. Zmiana obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie;
- Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem. Ujęcie księgowe zależy od tego, czy aktywa niepieniężne sprzedane lub wniesione do jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia stanowią „biznes” (ang. Business). W przypadku, gdy aktywa niepieniężne stanowią „biznes”, inwestor wykaże pełny zysk lub stratę na transakcji. Jeżeli zaś aktywa nie spełniają definicji biznesu, inwestor ujmując zysk lub stratę z wyłączeniem części stanowiącej udziały innych inwestorów. Data obowiązywania zmienionych przepisów nie została ustalona przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości;

- MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe – został opublikowany w dniu 18 maja 2017 roku i obowiązuje za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2021 roku lub po tej dacie. Głównym celem MSSF 17 jest zagwarantowanie przejrzystości oraz porównywalności sprawozdań finansowych ubezpieczycieli. W tym celu jednostka będzie ujawniała szereg informacji ilościowych i jakościowych umożliwiających użytkownikom sprawozdania finansowego ocenę wpływu umów ubezpieczeniowych na sytuację finansową, wyniki finansowe oraz przepływy pieniężne jednostki. MSSF 17 wprowadza szereg istotnych zmian w stosunku do dotychczasowych wymogów MSSF 4;
- Interpretacja KIMSF 23 Niepewność związana z ujęciem podatku – została opublikowana 7 czerwca 2017 roku i obowiązuje za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie. Interpretacja wyjaśnia, w jaki sposób należy stosować wymogi w zakresie ujmowania i wyceny zawarte w MSR 12 “Podatek dochodowy” w przypadku, gdy występuje niepewność co do sposobu ujęcia podatku dochodowego. Niepewne ujęcie podatkowe to ujęcie podatkowe stosowane, w przypadku którego występuje niepewność co do tego, czy dane podejście zostanie zaakceptowane przez organy podatkowe. Interpretacja KIMSF 23 w szczególności określa, jeżeli jest niepewność w ujmowaniu podatku dochodowego, czy i kiedy jednostka powinna analizować niepewne pozycje podatkowe oddzielnie, jakie są założenia jednostki dotyczące możliwości kontroli przez organy podatkowe, sposób w jaki jednostka określa dochód do opodatkowania (stratę) podatkową, podstawę opodatkowania, niewykorzystane straty podatkowe, stopy podatkowe, a także w jaki sposób jednostka ujmuje zmiany w faktach i okolicznościach. Zgodnie z interpretacją, skutki niepewności należy zmierzyć metodą, która najlepiej przewiduje rozwiązanie niepewności – albo metodą najbardziej prawdopodobnej kwoty, albo metodą przewidywanej wartości;
- Zmiany w MSR 19 Zmiana, ograniczenie lub rozliczenie programu – zostały opublikowane w dniu 7 lutego 2018 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później. Zmiany dotyczą sposobu ponownej wyceny programów zdefiniowanych świadczeń w przypadku, gdy ulegają one zmianie. Zmiany w standardzie oznaczają, że w przypadku ponownej wyceny aktywa/zobowiązania netto z tytułu danego programu należy zastosować zaktualizowane założenia w celu określenia bieżącego kosztu zatrudnienia i kosztów odsetek dla okresów po zmianie programu. Do tej pory, MSR 19 nie wyjaśniał tego precyzyjnie;
- Zmiany do MSSF 9 Wcześniejsze spłaty z ujemną rekompensatą – zostały opublikowane w dniu 12 października 2017 roku i mają zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później. Zmiany do MSSF 9 wprowadzają zapisy w odniesieniu do kontraktów z opcją przedpłaty, w których pożyczkodawca może być zmuszony do zaakceptowania przedpłaty w kwocie znacznie niższej niż niespłacone kwoty kapitału i odsetek. Taka kwota przedpłaty mogłaby stanowić płatność dla kredytobiorcy od pożyczkodawcy, a nie rekompensatę od kredytobiorcy dla kredytodawcy. Taki składnik aktywów finansowych będzie kwalifikował się do wyceny według zamortyzowanego kosztu lub według wartości godziwej poprzez inne całkowite dochody (w zależności od modelu biznesowego spółki), ujemna rekompensata musi stanowić uzasadnioną rekompensatę za wcześniejszą spłatę kontraktu;
- Zmiany do różnych standardów wynikające z corocznego przeglądu Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (Poprawki do MSSF Cykl 2015-2017) – w dniu 12 grudnia 2017 roku w wyniku dokonanego przeglądu MSSF wprowadzono drobne poprawki do następujących standardów: MSSF 3 Połączenia jednostek, w zakresie doprecyzowania, że w momencie objęcia kontroli jednostka ponownie wycenia posiadane udziały we wspólnym działaniu, MSSF 11 Wspólne ustalenia umowne, w zakresie doprecyzowania, że w momencie objęcia współkontroli jednostka nie wycenia ponownie posiadanych udziałów we wspólnym działaniu, MSR 12 Podatek dochodowy, wskazując, że wszelkie podatkowe konsekwencje wypłat dywidend należy ujmować w taki sam sposób, MSR 23 Koszty finansowania zewnętrznego, nakazując zaliczać do źródeł finansowania o charakterze ogólnym również te kredyty i pożyczki, które pierwotnie służyły finansowaniu powstających aktywów – od momentu, gdy aktywa są gotowe do wykorzystania zgodnie z zamierzonym celem (użytkowanie lub sprzedaż).

Grupa zastosuje zmienione standardy w zakresie dokonanych zmian od 1 stycznia 2019 roku, chyba że przewidziano inny okres ich wejścia w życie. Zastosowanie zmienionych standardów (za wyjątkiem MSSF 16, którego wpływ na dane finansowe Grupy został zaprezentowany w nocie 5.1) nie będzie miało istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy w okresie ich początkowego zastosowania.

Grupa postanowiła nie skorzystać z możliwości wcześniejszego zastosowania powyższych standardów, zmian do standardów i interpretacji.

5.1. Zastosowanie MSSF 16

MSSF 16 obowiązywać będzie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku i później. Wcześniejsze zastosowanie jest dozwolone w przypadku jednostek, które stosują MSSF 15 od daty lub przed datą pierwszego zastosowania MSSF 16. Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie MSSF 16.

Zmianą wynikającą ze standardu MSSF 16 jest wprowadzenie nowej definicji leasingu w oparciu o koncepcję kontroli nad danym aktywem. MSSF 16 wprowadza jednolity model rachunkowości leasingobiorcy i wymaga, aby leasingobiorca ujmował aktywa i zobowiązania wynikające z każdego leasingu z okresem przekraczającym 12 miesięcy, chyba że bazowy składnik aktywów ma niską wartość. W dacie rozpoczęcia leasingobiorca ujmuje składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania bazowego składnika aktywów oraz zobowiązanie z tytułu leasingu, wycenionych w wysokości zdyskontowanych spodziewanych przepływów pieniężnych z kontraktu. Leasingobiorca odrębnie ujmuje amortyzację składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania i odsetki od zobowiązania z tytułu leasingu.

Na moment sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego w Grupie prowadzone są prace związane z wdrożeniem nowego standardu MSSF 16. Grupa dokonała analizy umów dotyczących zakupu usług pod kątem zidentyfikowania umów, na podstawie których użytkuje składniki aktywów należące do dostawców. Spółki z Grupy są leasingobiorcami w przypadku umów najmu powierzchni biurowych, samochodów oraz sprzętu IT, co szerzej opisano w notce 27.

Grupa zdecydowała się na zastosowanie zmodyfikowanej metody retrospektywnej, bez przekształceń danych porównawczych. Wobec tego Grupa ujmie skumulowany efekt przyjęcia MSSF 16 jako korektę kapitału własnego (zysków zatrzymanych) na dzień zastosowania standardu po raz pierwszy. Na dzień wejścia w życie nowego standardu, tj. na dzień 1 stycznia 2019 roku szacowany potencjalny wpływ MSSF 16 na sumę aktywów Grupy wyniesie około 13.634 tys. zł (wzrost aktywów z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązań), pozostając bez istotnego wpływu na zyski zatrzymane. Od 2019 roku prawo do użytkowania aktywów Grupa będzie amortyzowała metodą liniową przez okres spodziewanej ekonomicznej użyteczności. Zmianie ulegnie struktura kosztów Grupy - dotychczas opłaty w ramach umów leasingu operacyjnego prezentowane były jako koszty najmu biura, od 2019 roku Grupa będzie rozpoznawać w to miejsce koszty amortyzacji oraz koszt finansowy.

6. Standardy przyjęte przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, ale jeszcze niezatwierdzone przez Unię Europejską

- Zmiany do MSR 1 i MSR 8: Definicja istotności – zostały opublikowane w dniu 31 października 2018 roku – do dnia zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później;
- Zmiana do MSSF 3 Połączenia jednostek – została opublikowana w dniu 22 października 2018 roku – do dnia zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego niezatwierdzona przez UE – mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później;
- Zmiana MSR 1 Prezentacja sprawozdań finansowych i MSR 8 Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów - zmiana polega na wprowadzeniu nowej definicji pojęcia „istotny” (w odniesieniu do pominięcia lub zniekształcenia w sprawozdaniu finansowym). Dotychczasowa definicja zawarta w MSR 1 i MSR 8 różniła się od zawartej w Założeniach Koncepcyjnych Sprawozdawczości Finansowej, co mogło powodować trudności w dokonywaniu osądów przez jednostki sporządzające sprawozdania finansowe. Zmiana spowoduje ujednolicenie definicji we wszystkich obowiązujących MSR i MSSF;
- MSSF 14 Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe - wstrzymany został proces przyjęcia do stosowania przez kraje UE. Standard ten pozwala jednostkom, które sporządzają sprawozdanie finansowe zgodnie z MSSF po raz pierwszy, do ujmowania kwot wynikających z działalności o regulowanych cenach, zgodnie z dotychczas stosowanymi zasadami rachunkowości. Dla poprawienia porównywalności z jednostkami, które stosują już MSSF i nie wykazują takich kwot, zgodnie z opublikowanym MSSF 14 kwoty wynikające z działalności o regulowanych cenach, powinny podlegać prezentacji w odrębnej pozycji zarówno w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jak i w rachunku zysków i strat oraz sprawozdaniu z innych całkowitych dochodów.

Grupa uważa, że zastosowanie zmienionych standardów nie będzie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie ich początkowego zastosowania.

7. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

7.1. Profesjonalny osąd

W przypadku, gdy dana transakcja nie jest uregulowana w żadnym standardzie bądź interpretacji, Zarząd Spółki, kierując się subiektywną oceną, określa i stosuje polityki rachunkowości, które zapewnią, że skonsolidowane sprawozdanie finansowe będzie zawierać właściwe i wiarygodne informacje oraz będzie:

- prawidłowo, jasno i rzetelnie przedstawiać sytuację majątkową i finansową Grupy, wyniki jej działalności i przepływy pieniężne,

- odzwierciedlać treść ekonomiczną transakcji,
- obiektywne,
- sporządzone zgodnie z zasadą ostrożnej wyceny,
- kompletne we wszystkich istotnych aspektach.

Sporządzając sprawozdanie dokonuje się oszacowań i przyjmuje założenia, które mają wpływ na wartości aktywów i zobowiązań wykazywanych w następnym okresie. Szacunki i założenia, które podlegają ciągłej ocenie, oparte są o doświadczenia historyczne i inne czynniki, w tym oczekiwania co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się być uzasadnione.

Subiektywna ocena dokonana na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz szczegóły dotyczące szacunków i osądów zostały przedstawione w nocie 7.2.

7.2. Niepewność szacunków

Część informacji zawartych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym nie może zostać wycenionych w sposób precyzyjny, dlatego sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego wymaga dokonania szacunków. Przyjęte szacunki weryfikuje się w oparciu o zmiany czynników branych pod uwagę przy ich dokonywaniu, nowe informacje lub doświadczenia z przeszłości. Dlatego też szacunki dokonane na dzień 31 grudnia 2018 roku mogą zostać w przyszłości zmienione wskutek zweryfikowania założeń przyjętych do wyliczenia kwot szacunkowych bądź powzięcia informacji wpływających na szacunki. Główne szacunki zostały opisane w następujących notach:

Nota		Rodzaj ujawnionej informacji
9.7.1	Odpisy aktualizujące wartość należności	Główne założenia przyjęte w celu ustalenia oczekiwanej straty
9.4 oraz 9.5	Okres ekonomicznej użyteczności środków trwałych oraz wartości niematerialnych	Okres ekonomicznej użyteczności oraz metodę amortyzacji aktywów weryfikuje się co najmniej na koniec każdego okresu sprawozdawczego
9.12.1	Rozliczenia międzyokresowe bieme	Założenia przyjęte przy kalkulacji szacunkowej kwoty zobowiązania
15.2	Rezerwa na sprawy sądowe, kary, grzywny i odszkodowania	Założenia przyjęte przy kalkulacji szacunkowej kwoty zobowiązania

8. Zmiana szacunków

W okresie objętym skonsolidowanym sprawozdaniem nie wystąpiły zmiany szacunków, za wyjątkiem zmiany stanu rozliczeń międzyokresowych biernych, odpisów na należności i amortyzacji co zostało opisane w nocie 15.1.1, 13.2.1, 13.6 oraz 13.7.

9. Istotne zasady rachunkowości

9.1. Zasady konsolidacji

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe IPOPEMA Securities S.A. oraz sprawozdania finansowe jej jednostek zależnych sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku oraz 31 grudnia 2017 roku (sprawozdania z całkowitych dochodów, sprawozdania z przepływów pieniężnych i sprawozdania ze zmian w kapitale własnym) oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku i 31 grudnia 2017 roku (sprawozdanie z sytuacji finansowej). Spółka zależna IPOPEMA Financial Advisory Sp. z o.o. jest wyłączona z konsolidacji z uwagi na nieistotny wpływ ich danych finansowych na dane finansowe Grupy Kapitałowej.

Jednostki zależne są to jednostki, w które dokonano inwestycji, a w odniesieniu do których Grupa sprawuje kontrolę. Sprawowanie kontroli przez inwestora ma miejsce wtedy, gdy posiada on władzę nad jednostką, w której dokonano inwestycji, podlega ekspozycji na zmienne zwroty lub posiada prawo do zmiennych zwrotów z tytułu swojego zaangażowania w jednostce, w której dokonano inwestycji oraz posiada możliwość wykorzystania władzy nad jednostką, w której dokonano inwestycji, do wywierania wpływu na kwotę zwrotów inwestora. Jednostki podlegają konsolidacji w okresie od dnia objęcia nad nimi kontroli przez jednostkę dominującą, a przestają być konsolidowane od dnia ustania kontroli.

Sprawozdania finansowe jednostek zależnych sporządzone zostały za ten sam okres sprawozdawczy co sprawozdanie jednostki dominującej, przy wykorzystaniu spójnych zasad rachunkowości, w oparciu o jednolite zasady rachunkowości zastosowane dla transakcji i zdarzeń gospodarczych o podobnym charakterze. W celu eliminacji jakichkolwiek rozbieżności w stosowanych zasadach rachunkowości wprowadza się korekty. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe łączy pozycje aktywów, zobowiązań, kapitału własnego,

przychodów i kosztów jednostki dominującej i jednostek zależnych wyłączając wartość bilansową inwestycji jednostki dominującej w każdej z jednostek zależnych oraz część kapitału własnego każdej z jednostek zależnych, która odpowiada udziałowi jednostki dominującej.

Wszystkie znaczące salda i transakcje pomiędzy jednostkami Grupy, w tym niezrealizowane zyski wynikające z transakcji w ramach Grupy, zostały w całości wyeliminowane. Niezrealizowane straty są eliminowane chyba, że dowodzą wystąpienia utraty wartości.

Udziały niekontrolujące to kapitał własny jednostki zależnej, którego nie można przyporządkować, bezpośrednio lub pośrednio, do jednostki dominującej. Grupa prezentuje udziały niekontrolujące w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej w ramach kapitału własnego, oddzielnie od kapitału własnego właścicieli jednostki dominującej.

Połączenia jednostek gospodarczych dotyczące jednostek znajdujących się pod wspólną kontrolą rozlicza się metodą poprzednika polegającą na tym, że aktywa i zobowiązania przejmowanych przedsięwzięć nie są wyceniane do wartości godziwej lecz jednostka przejmująca włącza je do swojego sprawozdania finansowego według wartości nabytych przedsięwzięć, wynikających ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego jednostki wyższego szczebla, która sporządza skonsolidowane sprawozdania finansowe, pod której wspólną kontrolą transakcja ma miejsce. Wynik na transakcji połączenia jednostek znajdujących się pod wspólną kontrolą jest rozpoznawany w pozycji kapitałów „niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych” w jednostkowym sprawozdaniu finansowym jednostki przejmującej.

Konsolidacją nie objęto spółek, których rozmiary działalności nie są istotne w stosunku do rozmiarów działalności Grupy Kapitałowej. Spółki te są wyceniane według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

9.2. Korekta błędu

W niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym nie dokonano korekty błędu.

9.3. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach innych niż polski złoty ujmuje się w księgach rachunkowych na dzień ich przeprowadzenia - odpowiednio po kursie:

- 1) faktycznie zastosowanym w tym dniu, wynikającym z charakteru operacji - w przypadku sprzedaży lub kupna walut oraz zapłaty należności lub zobowiązań,
- 2) średnim ogłoszonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski z dnia poprzedzającego ten dzień - w przypadku zapłaty należności lub zobowiązań, jeżeli nie jest zasadne zastosowanie kursu, o którym mowa w pkt 1), a także w przypadku pozostałych operacji.

Na koniec okresu sprawozdawczego aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż polski złoty przeliczane są na złote polskie przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) finansowych.

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

Waluta	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
USD	3,7597	3,4813
EUR	4,3000	4,1709
100 HUF	1,3394	1,3449
GBP	4,7895	4,7001
UAH	0,1357	0,1236
CZK	0,1673	0,1632
CHF	3,8166	3,5672
TRY	0,7108	0,9235
100 JPY	3,4124	3,0913
NOK	0,4325	0,4239
CAD	2,7620	2,7765
SEK	0,4201	0,4243
DKK	0,5759	0,5602
AUD	2,6549	2,7199
RON	0,9229	0,8953

*Źródło: NBP

9.4. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia/kosztu wytworzenia pomniejszonej o umorzenie oraz wszelkie odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów w momencie ich poniesienia.

Środki trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe będące pozycjami o istotnej wartości, do których można przyporządkować odrębny okres ekonomicznej użyteczności.

Istotne części zamienne i serwisowe ujmowane jako rzeczowe aktywa trwałe są amortyzowane zgodnie z przewidywanym okresem użytkowania, ale nie dłuższym niż okres użytkowania środków trwałych, które serwisują.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów. Stawki amortyzacji zastosowane przez Grupę przedstawia poniższa tabela.

Typ	Stawki amortyzacyjne
Maszyny i urządzenia techniczne	10%- 20%
Urządzenia biurowe	20%- 44,50%
Komputery	20% - 30%
Budynki i lokale	14 %
Wartości niematerialne i prawne	20% - 50%

Jeżeli przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego zaistniały okoliczności, które wskazują na to, że wartość bilansowa rzeczowych aktywów trwałych może nie być możliwa do odzyskania, dokonywany jest przegląd tych aktywów pod kątem ewentualnej utraty wartości. Jeżeli istnieją przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości, a wartość bilansowa przekracza szacowaną wartość odzyskiwalną, wówczas wartość tych aktywów jest obniżana do poziomu wartości odzyskiwalnej. Wartość odzyskiwalna odpowiada wyższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży lub wartości użytkowej. Przy ustalaniu wartości użytkowej, szacowane przyszłe przepływy pieniężne są dyskontowane do wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ryzyka związanego z danym składnikiem aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości są ujmowane w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów w pozycji pozostałe koszty operacyjne.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta ze skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów ze skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej (obliczone jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danej pozycji) są ujmowane w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów w okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Wartość końcową, okres użytkowania oraz metodę amortyzacji składników aktywów weryfikuje się, i w razie konieczności – koryguje, na koniec każdego roku obrotowego.

9.5. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji początkowo wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Po ujęciu początkowym, wartości niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Okres amortyzacji wartości niematerialnych wynosi, w zależności od typu wartości niematerialnych, od 2 do 5 lat.

Grupa ustala, czy okres użytkowania wartości niematerialnych jest ograniczony czy nieokreślony. Wartości niematerialne o ograniczonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji, i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. W Grupie nie wystąpiły wartości niematerialne o nieokreślonym terminie użytkowania w związku z czym całość wartości niematerialnych podlega amortyzacji.

9.6. Aktywa finansowe

Aktywa finansowe Grupa klasyfikuje do następujących kategorii:

- aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu,
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, w tym:
 - aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody
 - inwestycje w instrumenty kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

Powyższa klasyfikacja przygotowywana jest na moment początkowego ujęcia i uzależniona jest od przyjętego tzw. modelu biznesowego Grupy w zakresie zarządzania aktywami finansowymi i charakterystyki umownych przepływów pieniężnych z tych instrumentów.

Zobowiązania finansowe

- zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy (w tym: instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu),
- zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie.

O klasyfikacji instrumentów finansowych Grupa decyduje w momencie ich początkowego ujęcia.

Aktywa finansowe i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu

Składnik aktywów finansowych zalicza się do kategorii przeznaczonych do obrotu, jeżeli nabyty został w celu sprzedaży w krótkim terminie, jeżeli stanowi część portfela, który generuje krótkoterminowe zyski lub też jest instrumentem pochodnym (z wyjątkiem instrumentów pochodnych będących umowami gwarancji finansowej lub wyznaczonymi i skutecznymi instrumentami zabezpieczającymi).

Aktywa finansowe nabyte w wyniku transakcji dokonanych w obrocie regulowanym rozpoznawane są pod datą zawarcia transakcji w cenie nabycia, to jest w wartości godziwej instrumentu, zaś zobowiązania finansowe wprowadzane są do ksiąg na dzień zawarcia kontraktu w wartości godziwej instrumentu.

Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu wyceniane są na każdy dzień sprawozdawczy a wszelkie zyski lub straty odnoszone są w przychody lub koszty z tytułu instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu.

Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu będące w posiadaniu przez Grupę to akcje notowane na giełdach papierów wartościowych w Warszawie i Budapeszcie. Dla potrzeb wyceny Grupa uwzględnia giełdowe kursy zamknięcia poszczególnych instrumentów ogłaszane przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. („GPW”) oraz Giełdę Papierów Wartościowych w Budapeszcie („BSE”) ostatniego dnia roboczego roku obrotowego. Grupa nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody

Składnik aktywów finansowych zalicza się do „Aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody”, jeżeli spełnione są oba poniższe warunki:

- jest on utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest zarówno otrzymywanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż składników aktywów finansowych,
- warunki umowy dotyczącej go powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

„Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody” stanowią w szczególności instrumenty dłużne.

„Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody” są ujmowane na dzień zawarcia transakcji według wartości godziwej powiększonej o bezpośrednio dające się przyporządkować koszty transakcyjne. Po początkowym ujęciu są również wyceniane w wartości godziwej, a skutki zmiany wartości godziwej (inne niż odpisy z tytułu utraty wartości oraz zysków lub strat z tytułu różnic kursowych) są ujmowane w innych całkowitych dochodach i prezentowane w kapitale własnym jako kapitały z aktualizacji wyceny. Na dzień wyłączenia inwestycji z ksiąg rachunkowych skumulowana wartość zysków lub strat ujętych w kapitale z aktualizacji wyceny zostaje przeklasyfikowana do zysków zatrzymanych jako korekta wynikająca z przeklasyfikowania.

Wartość godziwa instrumentów kapitałowych notowanych na aktywnym rynku wynika z ich bieżącej ceny zakupu. Jeżeli rynek na dany składnik aktywów finansowych oraz nienotowanych papierów wartościowych nie jest aktywny, Grupa ustala wartość godziwą stosując techniki wyceny. Obejmują one wykorzystanie niedawno

przeprowadzonych na normalnych zasadach rynkowych transakcji, odwołanie się do innych instrumentów, które są w zasadzie identyczne, analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych, w jak największym stopniu wykorzystując informacje rynkowe, przy czym, w określonych przypadkach, cena nabycia może być jej najlepszym szacunkiem.

Inwestycje w instrumenty kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody

„Instrumenty kapitałowe wyceniane przez pozostałe całkowite dochody” stanowią w szczególności akcje i udziały w podmiotach niepodlegających konsolidacji. Zalicza się je do aktywów trwałych, o ile Grupa nie zamierza zbyć ich w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego. Do tej kategorii Grupa zalicza również certyfikaty inwestycyjne oraz jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych nabyte w celu lokowania nadwyżek finansowych.

Dywidendy z tytułu instrumentów kapitałowych zaklasyfikowanych do kategorii „Aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody” ujmują się w zysku lub stracie bieżącego okresu w przychodach z tytułu inwestycyjnych aktywów finansowych w momencie nabycia przez spółki z Grupy prawa do otrzymania płatności.

Udziały w jednostkach zależnych niepodlegających konsolidacji wycenia się w koszcie nabycia z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości. Certyfikaty inwestycyjne oraz jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych ujmowane są w wartości godziwej, ustalonej na podstawie wartości aktywów netto na certyfikat / jednostkę uczestnictwa ogłaszanej przez fundusz inwestycyjny w uzgodnieniu z depozytariuszem. Skutki wyceny odnoszone są na „inne całkowite dochody”. Po początkowym ujęciu są również wyceniane w wartości godziwej, a skutki zmiany wartości godziwej (inne niż odpisy z tytułu utraty wartości oraz zysków lub strat z tytułu różnic kursowych) są ujmowane w innych całkowitych dochodach i prezentowane w kapitale własnym jako kapitały z aktualizacji wyceny. Na dzień wyłączenia inwestycji z ksiąg rachunkowych skumulowana wartość zysków lub strat ujętych w kapitale z aktualizacji wyceny zostaje przeklasyfikowana do zysków zatrzymanych jako korekta wynikająca z przeklasyfikowania.

Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie

Pozostałe zobowiązania finansowe, w tym kredyty bankowe zobowiązania wynikające z leasingu finansowego, wycenia się początkowo w wartości godziwej pomniejszonej o koszty transakcji. Następnie wycenia się je w zamortyzowanym koszcie (koszty odsetkowe ujmują się metodą efektywnego kosztu). Metoda efektywnej stopy procentowej służy do obliczania zamortyzowanego kosztu zobowiązania i do alokowania kosztów odsetkowych w odpowiednim okresie. Efektywna stopa procentowa to stopa faktycznie dyskontująca przyszłe płatności pieniężne w przewidywanym okresie użytkowania danego zobowiązania lub, w razie potrzeby, w okresie krótszym.

Grupa usuwa zobowiązania finansowe wyłącznie wówczas, gdy odpowiednie zobowiązania Grupy zostaną wykonane, unieważnione lub gdy wygasną.

9.7. Należności

9.7.1. Należności krótkoterminowe

Należności krótkoterminowe obejmują ogół należności od klientów, należności od jednostek powiązanych innych niż objęte konsolidacją, należności od banków prowadzących działalność maklerską, innych domów maklerskich i towarowych domów maklerskich z tytułu zawartych transakcji oraz całość lub część należności z innych tytułów niezaliczonych do aktywów finansowych, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od końca okresu sprawozdawczego.

Należności ujmują się początkowo w wartości nominalnej i wycenia na koniec okresu sprawozdawczego według zamortyzowanego kosztu. Wartość należności jest aktualizowana w oparciu o „koncepcję strat oczekiwanych”. Od 1 stycznia 2018 roku tworzone są odpisy aktualizujące na oczekiwane straty kredytowe już na moment rozpoznania należności.

Zgodnie ze standardem w sprawozdaniach Grupy zastosowano uproszczone podejście dla należności z tytułu dostaw i usług, które nie zawierają istotnego elementu finansowania oraz należności leasingowych, dlatego wyceniany będzie odpis na straty kredytowe w całym okresie życia należności.

Wskaźniki odpisów kształtują się na poziomie: od 0,02% dla należności nieprzeterminowanych do 73,1% dla należności przeterminowanych powyżej 1 roku.

W odniesieniu do kaucji w bankach, należności z tytułu transakcji giełdowych, depozytów utrzymywanych w izbach rozliczeniowych oraz należności z tytułu rozliczeń publiczno-prawnych odstąpiono od tworzenia odpisu aktualizującego z uwagi na ocenę tych należności jako bezpieczne oraz z uwagi na analizę danych historycznych (w historii działalności Grupy nie odnotowano strat kredytowych z tytułu powyższych kategorii należności).

Oprócz tej generalnej zasady mogą być stosowane w Grupie odpisy indywidualne, gdy Grupa uznaje odzyskanie należności w pełnej wysokości za obciążone dużym ryzykiem.

Odpisy na należności są dokonywane w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych. Odwrócenie odpisów aktualizujących wartość należności ujmuje się, jeżeli w kolejnych okresach utrata wartości uległa zmniejszeniu, a wzrost wartości należności może być przypisany do zdarzeń występujących po momencie ujęcia odpisu. Odwrócenie odpisu ujmuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów jako pozostałe przychody operacyjne.

Należności krótkoterminowe od klientów, należności krótkoterminowe od banków prowadzących działalność maklerską, innych domów maklerskich i towarowych domów maklerskich, zobowiązania krótkoterminowe wobec klientów oraz zobowiązania krótkoterminowe wobec banków prowadzących działalność maklerską, innych domów maklerskich i towarowych domów maklerskich

Należności krótkoterminowe od klientów, należności krótkoterminowe od banków prowadzących działalność maklerską, innych domów maklerskich i towarowych domów maklerskich, zobowiązania krótkoterminowe wobec klientów oraz zobowiązania krótkoterminowe wobec banków prowadzących działalność maklerską, innych domów maklerskich i towarowych domów maklerskich powstają w związku z zawartymi transakcjami kupna i sprzedaży papierów wartościowych, których rozrachunek w izbach rozliczeniowych jeszcze nie nastąpił ze względu na obowiązujący tryb rozliczeń transakcji (T+2). W przypadku transakcji kupna zawartych na giełdach papierów wartościowych, wykonanych na zlecenie klientów, których rachunki prowadzą banki depozytariusze, wykazywane są zobowiązania krótkoterminowe wobec banków prowadzących działalność maklerską i domów maklerskich (stron transakcji rynkowych)* oraz należności krótkoterminowe od klientów, dla których transakcje kupna zrealizowano. W przypadku transakcji sprzedaży zawartych na giełdach papierów wartościowych, wykonanych na zlecenie klientów, których rachunki prowadzą banki depozytariusze, wykazywane są należności krótkoterminowe od banków prowadzących działalność maklerską i innych domów maklerskich (stron transakcji rynkowych)* oraz zobowiązania krótkoterminowe wobec klientów, dla których transakcje sprzedaży zrealizowano.

** Zgodnie z art. 45h znowelizowanej ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, w odniesieniu do transakcji zawartych na GPW, KDPW CCP (podmiot rozliczający transakcje) wstąpił w prawa i obowiązki stron transakcji rynkowych.*

9.7.2. Należności długoterminowe

Należności długoterminowe to należności, których termin wymagalności przypada w okresie dłuższym niż 12 miesięcy, licząc od końca okresu sprawozdawczego.

9.8. Utrata wartości

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Grupa ocenia czy istnieją jakiekolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników aktywów innych niż aktywa finansowe. Dla wartości niematerialnych, które nie są jeszcze dostępne do użytkowania, Grupa przeprowadza test corocznie, niezależnie czy nastąpiły przesłanki utraty wartości, czy nie. Test na utratę wartości dla tych aktywów Grupa może wykonywać w dowolnym terminie w ciągu roku.

Grupa identyfikuje następujące przesłanki wskazujące na możliwość utraty wartości przez składnik aktywów:

- utrata wartości rynkowej danego składnika aktywów odnotowana w ciągu okresu jest znacznie większa od utraty, której można było się spodziewać w wyniku upływu czasu i zwykłego użytkowania,
- w ciągu okresu nastąpiły lub nastąpią w niedalekiej przyszłości znaczące i niekorzystne dla Grupy zmiany o charakterze technologicznym, rynkowym, gospodarczym lub prawnym w otoczeniu, w którym Grupa prowadzi działalność, lub też na rynkach, na które dany składnik aktywów jest przeznaczony,
- w ciągu okresu nastąpił wzrost rynkowych stóp procentowych lub innych rynkowych stóp zwrotu z inwestycji i prawdopodobne jest, że wzrost ten wpłynie na stopę dyskontową stosowaną do wyliczenia wartości użytkowej danego składnika aktywów i istotnie obniży wartość odzyskiwalną składnika aktywów,
- wartość bilansowa aktywów netto Grupy jest wyższa od wartości ich rynkowej kapitalizacji,
- dostępne są dowody na to, że nastąpiła utrata przydatności danego składnika aktywów lub jego fizyczne uszkodzenie,
- w ciągu okresu nastąpiły, lub też prawdopodobne jest, że w niedalekiej przyszłości nastąpią, znaczące i niekorzystne dla Grupy zmiany dotyczące zakresu lub sposobu, w jaki dany składnik aktywów jest aktualnie użytkowany lub, zgodnie z oczekiwaniami, będzie użytkowany,
- dostępne są dowody pochodzące ze sprawozdawczości wewnętrznej świadczące o tym, że ekonomiczne wyniki uzyskiwane przez dany składnik aktywów są, lub w przyszłości będą, gorsze od oczekiwanych.

9.9. Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne

Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej obejmują środki pieniężne w banku i w kasie oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nieprzekraczającym trzech miesięcy wraz z odsetkami należnymi za okres.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów.

9.10. Kapitał własny

Kapitały własne ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na jego rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa i postanowieniami Statutu Spółki. Kapitał podstawowy wykazywany jest w wysokości wykazywanej w statucie i Krajowym Rejestrze Sądowym (KRS). Pozostałe kapitały obejmują: kapitał zapasowy, kapitał z aktualizacji wyceny i pozostałe kapitały.

Kapitał zapasowy powstał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej – kapitał ten stanowią nadwyżki osiągnięte przy emisji akcji, pomniejszone o koszty poniesione w związku z emisją.

Pozostałe kapitały obejmują kapitał z aktualizacji wyceny oraz pozostały kapitał powstały w związku z realizacją programów motywacyjnych oraz rozwodnienia akcji.

Zyski zatrzymane stanowią: kapitał zapasowy tworzony z zysków zatrzymanych, kapitał rezerwowy, łączna wartość korekt kapitału wynikająca ze zmiany zasad rachunkowości w momencie przejścia na MSR/MSSF, niepodzielony zysk lub niepokryta strata z lat ubiegłych (skumulowane zyski/straty z lat ubiegłych), wynik finansowy bieżącego okresu sprawozdawczego.

9.11. Zobowiązania

9.11.1. Zobowiązania krótkoterminowe

Zobowiązania krótkoterminowe to zobowiązania, których termin wymagalności przypada w okresie krótszym niż 12 miesięcy, licząc od końca okresu sprawozdawczego. Zobowiązania wycenia się w według zamortyzowanego kosztu.

Zobowiązania krótkoterminowe obejmują ogół zobowiązań wobec klientów, zobowiązań wobec jednostek powiązanych innych niż objęte konsolidacją, zobowiązań wobec banków prowadzących działalność maklerską, innych domów maklerskich i towarowych domów maklerskich z tytułu zawartych transakcji, zobowiązań wobec Krajowego Depozytu i giełdowych izb rozrachunkowych, zobowiązań wobec podmiotów prowadzących regulowane rynki papierów wartościowych oraz innych zobowiązań niezaklasyfikowanych jako zobowiązania długoterminowe, rozliczenia międzyokresowe ani rezerwy na zobowiązania.

Do zobowiązań krótkoterminowych zaliczane są również kredyty w rachunku bieżącym, których wycena opisana została w pkt. 9.6 powyżej.

Rozpoznanie zobowiązań krótkoterminowych z tytułu zawartych transakcji zaprezentowano w pkt. 9.7.1 powyżej.

9.11.2. Zobowiązania długoterminowe

Zobowiązania długoterminowe to zobowiązania, których termin spłaty przypada w okresie dłuższym niż 12 miesięcy, licząc od końca okresu sprawozdawczego.

9.12. Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe

9.12.1. Rozliczenia międzyokresowe bierne

Rozliczenia międzyokresowe bierne są zobowiązaniami przypadającymi do zapłaty za dobra lub usługi, które zostały otrzymane/wykonane ale nie zostały opłacone, zafakturowane lub formalnie uzgodnione z dostawcą, łącznie z kwotami należnymi pracownikom.

Pomimo, że w niektórych sytuacjach konieczne jest oszacowanie kwoty lub terminu zapłaty rozliczeń międzyokresowych biernych, stopień niepewności jest na ogół znacznie mniejszy niż w przypadku rezerw. W Grupie do rozliczeń międzyokresowych biernych zalicza się w szczególności rozliczenia z tytułu urlopów pracowniczych, premii, poniesionych lecz niezafakturowanych/nierozliczonych do dnia bilansowego kosztów.

9.12.2. Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania.

Jeżeli Grupa spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów po pomniejszeniu o wszelkie zwroty.

Rezerwy prezentuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej w podziale na część długo- lub krótkoterminową. Kwalifikacja rezerw do pozycji długo- lub krótkoterminowych jest uzależniona od tego, jak szybko dana pozycja przekształci się w faktyczne zobowiązanie (w ciągu 12 lub ponad 12 miesięcy licząc od końca okresu sprawozdawczego).

9.13. Zasada memoriału i współmierności przychodów z kosztami

W wyniku finansowym Grupy uwzględnia się wszystkie osiągnięte (poniesione) i przypadające na dany okres przychody oraz koszty związane z tymi przychodami, niezależnie od terminu płatności.

Dla zapewnienia współmierności przychodów i związanych z nimi kosztów, do aktywów lub pasywów danego okresu zalicza się koszty lub przychody dotyczące przyszłych okresów oraz przypadające na ten okres koszty, które nie zostały jeszcze poniesione. Oznacza to rozliczanie w czasie kosztów. Koszty jeszcze nieponiesione w danym okresie sprawozdawczym ujmowane są jako zobowiązania (prezentowane w pozycji rozliczenia międzyokresowe bierne).

9.14. Przychody z działalności podstawowej

Zasadą MSSF 15 Przychody z umów z klientami jest ujmowanie przychodów w kwocie równej cenie transakcyjnej ustalonej jako wynagrodzenie za przekazanie przyrzeczonych towarów lub usług klientowi, które ma miejsce, gdy klient zyskuje kontrolę nad tymi składnikami aktywów, z wyłączeniem kwot pobranych w imieniu osób trzecich. Przychody obejmują kwoty otrzymane i należne pomniejszone o podatek od towarów i usług (VAT). Przychody związane z wykonaniem umowy ujmowane są w określonym momencie lub w miarę upływu czasu na podstawie pomiaru stopnia całkowitego spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia.

Sposób ujmowania przychodów ze sprzedaży w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy, w tym zarówno wartość, jak i moment rozpoznania przychodów, określa pięcioetapowy model obejmujący następujące kroki:

- identyfikacja umowy z klientem,
- identyfikacja zobowiązań do wykonania świadczenia wynikających z umowy,
- określenie ceny,
- przypisanie ceny do zobowiązań do wykonania świadczenia,
- ujęcie przychodu po wypełnieniu lub podczas wypełniania zobowiązań do wykonania świadczenia.

Jeśli wynagrodzenie określone w umowie obejmuje kwotę zmienną, Grupa szacuje kwotę wynagrodzenia, do którego będzie uprawniona w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi. Grupa szacuje kwotę wynagrodzenia zmiennego, stosując metodę wartości najbardziej prawdopodobnej, stanowiącej pojedynczą, najbardziej prawdopodobną kwotę z przedziału możliwych kwot wynagrodzenia.

Grupa świadczy usługi pośrednictwa w obrocie instrumentami finansowymi, oferowania instrumentów finansowych, usługi zarządzania funduszami oraz szeroko rozumianego doradztwa. Przychód z usług pośrednictwa w obrocie instrumentami finansowymi, oferowania instrumentów finansowych oraz zarządzania funduszami rozpoznawany jest jednorazowo w momencie spełnienia przez Grupę zobowiązania do wykonania świadczenia.

Przychody z tytułu obrotu papierami wartościowymi realizowane są w ramach działalności brokerskiej IPOPEMA Securities w związku z pośrednictwem przy zawieraniu transakcji na rynku akcji w Warszawie i Budapeszcie oraz na rynku obligacji. Wartość tych przychodów jest uzależniona od wartości generowanych obrotów, a ich rozpoznanie ma miejsce przy każdej zawieranej transakcji.

Jeżeli na świadczenie usług składa się niedająca się dokładnie określić liczba działań wykonywanych w określonym przedziale czasu, ze względów praktycznych przychody ujmowane są w oparciu o metodę liniową (równomiernie) na przestrzeni danego okresu.

Przychód z tytułu usług doradczych świadczonych przez IFA SK i IBC wyceniany jest zgodnie ze stopniem pomiaru całkowitego spełnienia zobowiązania do wykonania usługi w czasie metodą opartą na wynikach.

Przychody za zarządzanie funduszami ujmuje się w wysokości określonej w statucie funduszy lub innym dokumencie wiążącym.

9.15. Wynik z instrumentów finansowych

9.15.1. Wynik z operacji instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu

Wynik z operacji instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu obejmuje przychody z tytułu dywidend i innych udziałów w zyskach, odsetki, korekty aktualizujące wartość, zyski ze sprzedaży/umorzenia. Koszty z tytułu instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu obejmują korekty aktualizujące wartość oraz stratę ze sprzedaży/umorzenia.

9.16. Przychody i koszty finansowe

Przychodami finansowymi Grupy są między innymi: odsetki od lokat i depozytów, odsetki od udzielonych pożyczek, pozostałe odsetki oraz dodatnie różnice kursowe. Przychody z tytułu odsetek ujmuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów w momencie ich naliczenia.

Do kosztów finansowych Grupa zalicza w szczególności: koszty pozyskania finansowania, odsetki od kredytów i pożyczek, pozostałe odsetki oraz ujemne różnice kursowe i finansowe.

Różnice kursowe powstałe przy realizacji oraz wycenienie bilansowej należności i zobowiązań z tytułu dostaw i usług korygują przychody lub koszty finansowe.

Koszty finansowania zewnętrznego (koszty kredytu) wyceniane są w zamortyzowanym koszcie. Koszty finansowania zewnętrznego ujmuje się jako koszty w okresie, w którym je poniesiono, z wyjątkiem kosztów aktywowanych. Koszty aktywowane ujmuje się w okresach, jakich dotyczą.

Grupa nie ponosi kosztów finansowania zewnętrznego, które przeznaczone byłyby na nabycie, budowę lub wytworzenie składnika aktywów.

9.17. Podatek dochodowy

9.17.1. Podatek

Zobowiązania i należności z tytułu podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwot przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie już obowiązywały na koniec okresu sprawozdawczego.

9.17.2. Podatek odroczony

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego wyliczane jest metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do wszystkich różnic przejściowych występujących na koniec okresu sprawozdawczego między wartością podatkową aktywów i pasywów a ich wartością bilansową wykazaną w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych strat podatkowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na koniec każdego okresu sprawozdawczego i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Aktywa oraz zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub zobowiązanie rozwiązane, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na koniec okresu sprawozdawczego lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na koniec okresu sprawozdawczego. Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu podatku odroczonego jest weryfikowana na koniec każdego okresu sprawozdawczego i ulega stosownemu obniżeniu o tyle o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

10. Zysk netto na akcję

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto przypadającego jednostce dominującej za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym.

Przy wyliczaniu zysku rozwodnionego średnia ważona liczba akcji w okresie korygowana jest o wszystkie potencjalnie rozwodniące akcje zwykłe. Z uwagi na brak akcji rozwodniających zysk podstawowy oraz zysk rozwodniony ukształtowały się na tym samym poziomie w okresach objętych niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym.

	31.12.2018	31.12.2017
Liczba akcji – w szt.	29 937 836	29 937 836
Średnia ważona liczba akcji – w szt.	29 937 836	29 937 836
Rozwodniona liczba akcji – w szt.	29 937 836	29 937 836
Zysk netto z dz. kontynuowanej		
- zwykły	- 0,10	0,06
- rozwodniony	- 0,10	0,06

11. Sezonowość działalności

Działalność Grupy nie ma charakteru sezonowego, zatem przedstawiane wyniki Grupy nie odnotowują istotnych wahań w trakcie roku.

12. Informacje dotyczące segmentów działalności

Dla celów zarządczych Grupa została podzielona na części w oparciu o wytwarzane produkty i świadczone usługi. Istnieją zatem następujące sprawozdawcze segmenty operacyjne:

- 1) Segment „Usługi maklerskie i pokrewne” obejmujący działalność: (i) IPOPEMA Securities tj. usługi brokerskie, usługi bankowości inwestycyjnej, a także dystrybucję produktów inwestycyjnych i usługi doradztwa inwestycyjnego adresowane do szerokiego grona inwestorów indywidualnych oraz (ii) IFA SK, tj. usługi doradcze w zakresie restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i pozyskania finansowania dla projektów infrastrukturalnych.
- 2) Segment „Zarządzanie funduszami inwestycyjnymi oraz zarządzanie portfelami maklerskich instrumentów finansowych” obejmujący działalność IPOPEMA TFI, tj. tworzenie i zarządzanie funduszami inwestycyjnymi oraz zarządzaniem portfelami maklerskich instrumentów finansowych.
- 3) Segment „Usługi doradcze” obejmujący działalność IPOPEMA Business Consulting, tj. głównie doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania, zarządzaniem urządzeniami informatycznymi, doradztwem w zakresie informatyki, działalnością związaną z oprogramowaniem.

01.01.2018 - 31.12.2018	Działalność kontynuowana				Działalność zaniechana	Działalność ogółem
	Usługi maklerskie i pokrewne	Zarządzanie funduszami inwestycyjnymi oraz zarządzanie portfelami maklerskich instrumentów finansowych	Usługi doradcze	Razem		
Przychody						
Przychody segmentu ogółem, w tym:	33 141	40 579	25 149	98 869	-	98 869
- dla klientów, z którymi wartość transakcji w okresie przekracza 10% lub więcej przychodów	-	-	-	-	-	-
Sprzedaż między segmentami	- 291	-	-	- 291	-	- 291
Wyłączenia konsolidacyjne	- 470	-	-	- 470	-	- 470
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	32 380	40 579	25 149	98 108	-	98 108
Koszty segmentu						
Koszty segmentu – zakup od dostawców zewnętrznych	- 36 036	- 39 954	- 23 152	- 99 142	-	- 99 142
Koszty segmentu – zakup między segmentami	-	291	-	291	-	291
Wyłączenia konsolidacyjne	470	-	-	470	-	470
Koszty segmentu ogółem, w tym:	- 35 566	- 39 663	- 23 152	- 98 381	-	- 98 381
Amortyzacja	- 1 690	- 454	- 89	- 2 233	-	- 2 233
Zysk (strata) segmentu z dz. podstawowej	- 3 186	916	1 997	- 273	-	- 273
Koszty nieprzypisane	-	-	-	-	-	-
Zysk (strata) z działalności kontynuowanej przed opodatkowaniem i kosztami finansowymi	- 3 186	916	1 997	- 273	-	- 273
Przychody z tytułu odsetek	232	208	240	680	-	680
Koszty z tytułu odsetek	- 1 222	- 16	- 174	- 1 412	-	- 1 412
Pozostałe przychody/koszty finansowe netto	- 1 214	176	70	- 968	-	- 968
Pozostałe przychody/koszty operacyjne	66	240	- 23	283	-	283
Wyłączenia konsolidacyjne	- 592	- 212	-	- 804	-	- 804
Zysk (strata) przed opodatkowaniem i udziałami niekontrolującymi	- 5 916	1 312	2 110	- 2 494	-	- 2 494
Podatek dochodowy	- 1 104	310	369	- 425	-	- 425
Wyłączenia konsolidacyjne	-	- 40	34	- 6	-	- 6

Podatek dochodowy ogółem	- 1 104	270	403	- 431	-	- 431
Zysk (strata) netto za rok obrotowy	- 4 812	1 042	1 707	- 2 063	-	- 2 063
Aktywa i zobowiązania na 31.12.2018						
Aktywa segmentu	206 193	35 907	17 598	259 698	-	259 698
Pozostałe aktywa nieprzypisane segmentom	-	-	-	-	-	-
Aktywa ogółem	206 193	35 907	17 598	259 698	-	259 698
Zobowiązania segmentu	156 415	4 792	8 092	169 299	-	169 299
Rozliczenia międzyokresowe bierne	2 670	7 234	88	9 992	-	9 992
Wynik segmentu	- 4 812	1 042	1 707	- 2 063	-	- 2 063
Kapitały własne (bez wyniku z działalności bieżącej)	50 881	23 849	4 020	78 750	-	78 750
Udziały niekontrolujące	- 24	-	3 744	3 720	-	3 720
Pasywa ogółem	205 130	36 917	17 651	259 698	-	259 698
Pozostałe informacje dotyczące segmentu w 2018 roku						
Nakłady inwestycyjne, w tym:	166	139	190	495	-	495
rzeczowe aktywa trwałe	124	134	158	416	-	416
wartości niematerialne	42	5	32	79	-	79
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	1 059	337	61	1 457	-	1 457
Amortyzacja wartości niematerialnych	631	117	28	776	-	776
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	-	-	-	-	-	-
Pozostałe	-	-	-	-	-	-

Grupa nie wyodrębnia segmentów geograficznych. Sprzedaż realizowana jest w zdecydowanej większości na terenie Polski. Sprzedaż zagraniczna zrealizowana w 2018 roku nie przekracza 14% (3.973 tys. zł) sumy przychodów z działalności podstawowej. Rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne Grupy zlokalizowane są w Polsce.

01.01.2017 - 31.12.2017	Działalność kontynuowana				Działalność zaniechana	Działalność ogółem
	Usługi maklerskie i pokrewne	Zarządzanie funduszami inwestycyjnymi oraz zarządzanie portfelami maklerskich instrumentów finansowych	Usługi doradcze	Razem		
Przychody						
Przychody segmentu ogółem, w tym:	47 277	30 357	21 216	98 850	-	98 850
- dla klientów, z którymi wartość transakcji w okresie przekracza 10% lub więcej przychodów	-	-	-	-	-	-
Sprzedaż między segmentami	- 1 633	-	- 62	- 1 695	-	- 1 695
Wyłączenia konsolidacyjne	-	-	-	-	-	-
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	45 644	30 357	21 154	97 155	-	97 155
Koszty segmentu						
Koszty segmentu – zakup od dostawców zewnętrznych	- 41 610	-29 644	- 19 312	- 90 566	-	- 90 566
Koszty segmentu – zakup między segmentami	1 570	168	-	1 738	-	1 738
Wyłączenia konsolidacyjne	-	-	-	-	-	-
Koszty segmentu ogółem, w tym:	- 40 040	- 29 476	-19 312	- 88 828	-	- 88 828
Amortyzacja	- 2 144	- 515	- 82	- 2 741	-	- 2 741
Zysk (strata) segmentu z dz. podstawowej	5 604	881	1 842	8 327	-	8 327
Koszty nieprzypisane	-	-	-	-	-	-
Zysk (strata) z działalności kontynuowanej przed opodatkowaniem i kosztami finansowymi	5 604	881	1 842	8 327	-	8 327
Przychody z tytułu odsetek	200	186	191	577	-	577
Koszty z tytułu odsetek	- 1 234	- 28	- 145	- 1 407	-	- 1 407
Pozostałe przychody/koszty finansowe netto	- 1 700	611	- 156	- 1 245	-	- 1 245
Pozostałe przychody/koszty operacyjne	- 1 335	- 194	- 117	- 1 646	-	- 1 646
Wyłączenia konsolidacyjne	- 943	-	-	- 943	-	- 943
Zysk (strata) przed opodatkowaniem i udziałami niekontrolującymi	592	1 456	1 615	3 663	-	3 663

Podatek dochodowy	450	364	391	1 205	-	1 205
Wyłączenia konsolidacyjne	-	-	-	-	-	-
Podatek dochodowy ogółem	450	364	391	1 205	-	1 205
Zysk (strata) netto za rok obrotowy	142	1 092	1 224	2 458	-	2 458
Aktywa i zobowiązania na 31.12.2017						
Aktywa segmentu	313 272	29 188	19 053	361 513	-	361 513
Pozostałe aktywa nieprzypisane segmentom	-	-	-	-	-	-
Aktywa ogółem	313 272	29 188	19 053	361 513	-	361 513
Zobowiązania segmentu	256 910	2 904	10 015	269 829	-	269 829
Rozliczenia międzyokresowe bierne	3 547	3 197	735	7 479	-	7 479
Wynik segmentu	142	1 092	1 224	2 458	-	2 458
Kapitały własne (bez wyniku z działalności bieżącej)	51 868	22 737	3 630	78 235	-	78 235
Udziały niekontrolujące	2	-	3 510	3 512	-	3 512
Pasywa ogółem	312 469	29 930	19 114	361 513	-	361 513
Pozostałe informacje dotyczące segmentu w 2017 roku						
Nakłady inwestycyjne, w tym:	860	415	59	1 334	-	1 334
rzeczowe aktywa trwałe	87	415	52	554	-	554
wartości niematerialne	773	-	7	780	-	780
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	1 454	384	74	1 912	-	1 912
Amortyzacja wartości niematerialnych	690	131	8	829	-	829
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	-	-	-	-	-	-
Pozostałe	-	-	-	-	-	-

Grupa nie wyodrębnia segmentów geograficznych. Sprzedaż realizowana jest w zdecydowanej większości na terenie Polski. Sprzedaż zagraniczna zrealizowana w 2017 roku nie przekracza 5% (3.149 tys. zł) sumy przychodów ze sprzedaży. Rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne Grupy zlokalizowane są w Polsce.

13. Informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej - aktywa

13.1. Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne

Dla celów skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych, środki pieniężne i ich ekwiwalenty składają się z następujących pozycji:

	31.12.2018	31.12.2017
Środki pieniężne w kasie	2	2
Środki pieniężne w banku	27 411	24 555
Inne środki pieniężne (lokaty krótkoterminowe)	19 485	42 866
Inne aktywa pieniężne	40	59
Środki pieniężne razem	46 938	67 482
W tym środki pieniężne w banku i w kasie przypisane działalności zaniechanej		-

	31.12.2018	31.12.2017
Środki pieniężne w PLN	36 405	57 640
Środki pieniężne w EUR	5 980	7 209
Środki pieniężne w USD	3 349	854
Środki pieniężne w HUF	248	1 558
Środki pieniężne w TRY	16	6
Środki pieniężne w RON	27	35
Środki pieniężne (inne waluty)	913	180
Razem środki pieniężne	46 938	67 482

	31.12.2018	31.12.2017
Środki pieniężne i inne aktywa własne	31 124	27 704
Środki pieniężne i inne aktywa klientów zdeponowane na rachunkach pieniężnych w domu maklerskim oraz wpłacone na poczet nabycie papierów wartościowych w pierwszej ofercie publicznej lub obrocie pierwotnym	15 814	39 778
Środki pieniężne i inne aktywa przekazane z funduszu rozliczeniowego	-	-
Razem środki pieniężne	46 938	67 482

Wolne środki pieniężne zgromadzone są na rachunkach bankowych i inwestowane w formie lokat terminowych oraz typu *overnight*. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do kilku miesięcy, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Grupy na środki pieniężne i są oprocentowane według stałych i zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe prezentowane są w pozycji: Inne środki pieniężne. Natomiast lokaty powyżej 3 m-cy prezentowane są w pozycji: Inne aktywa pieniężne.

W pozycji Inne środki pieniężne wykazane zostały również środki pieniężne klientów zdeponowane na rachunku bankowym Spółki dominującej w kwocie 15.814 tys. zł na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz w kwocie 39.778 tys. zł na dzień 31 grudnia 2017 roku.

13.2. Należności

Należności krótkoterminowe	31.12.2018	31.12.2017
1. Od klientów / z tytułu dostaw i usług	65 587	102 824
a) z tyt. odroczonego terminu zapłaty	-	-
b) z tyt. należności przeterminowanych i roszczeń spornych, nieobjętych odpisami aktualizującymi należności	-	-
c) od klientów z tytułu transakcji	44 394	85 796
- zawartych na GPW w Warszawie	37 931	63 584
- zawartych na GPW w Budapeszcie	4 287	12 898
- zawartych na GPW w Pradze	1 491	6 547
- zawartych na GPW w Stambule	-	1 097
- zawartych na GPW we Frankfurcie	-	375
- zawartych na GPW w Nowym Jorku	685	1 295

d) pozostałe	21 193	17 028
2. Od jednostek powiązanych	-	7
3. Od banków prowadzących działalność maklerską, innych domów maklerskich i towarowych domów maklerskich *	81 658	118 139
a) z tytułu transakcji	44 491	82 254
- zawartych na GPW w Warszawie *	42 020	73 764
- zawartych na GPW w Budapeszcie	104	1 604
- zawartych na GPW w Nowym Jorku	2 308	1 449
- zawartych na GPW w Pradze	-	879
- zawartych na GPW w Londynie	-	4 132
- zawartych na GPW we Frankfurcie	-	426
- zawartych na GPW w Paryżu	59	-
b) pozostałe	37 167	35 885
4. Od Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych i giełdowych izb rozrachunkowych	32 285	43 508
- z funduszu rozliczeniowego	32 285	43 508
5. Od towarzystw funduszy inwestycyjnych i emerytalnych oraz funduszy inwestycyjnych i emerytalnych	4 661	3 312
6. Z tytułu podatków, dotacji i ubezpieczeń społecznych	184	110
7. Dochodzone na drodze sądowej, nieobjęte odpisami aktualizującymi należności	-	-
8. Pozostałe	431	1 262
Należności krótkoterminowe razem	184 806	269 162

* Zgodnie z art. 45h znowelizowanej ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, pozycje bilansu: należności krótkoterminowe od banków prowadzących działalność maklerską, innych domów maklerskich i towarowych domów maklerskich z tytułu zawartych transakcji, w odniesieniu do transakcji zawartych na GPW, zawierają należności od KDPW CCP (podmiotu rozliczającego transakcje, który wstąpił w prawa i obowiązki stron transakcji).

Należności i zobowiązania krótkoterminowe w przeważającej części powstają w związku z zawartymi transakcjami kupna i sprzedaży papierów wartościowych, których rozrachunek w izbach rozliczeniowych jeszcze nie nastąpił. W przypadku transakcji kupna zawartych na giełdach papierów wartościowych, wykonanych na zlecenie klientów, których rachunki prowadzą banki depozytariusze, wykazywane są zobowiązania wobec stron transakcji rynkowych (banków prowadzących działalność maklerską i domów maklerskich – tzw. anonimowa strona transakcji) oraz należności od klientów, dla których transakcje kupna zrealizowano. W przypadku transakcji sprzedaży zawartych na giełdach papierów wartościowych, wykonanych na zlecenie klientów, których rachunki prowadzą banki depozytariusze, wykazywane są należności od stron transakcji rynkowych oraz zobowiązania wobec klientów, dla których transakcje sprzedaży zrealizowano.

Odpisy z tytułu utraty wartości pomniejszają wartość bilansową należności, do której odpis został utworzony.

Należności krótkoterminowe brutto (struktura walutowa)	31.12.2018	31.12.2017
a) w walucie polskiej	139 547	203 729
b) w walutach obcych (po przeliczeniu na zł)	46 960	67 677
Należności krótkoterminowe brutto razem	186 507	271 406

13.2.1. Wiekowanie należności

Należności (krótko- i długoterminowe), o pozostałym od końca okresu sprawozdawczego okresie spłaty	31.12.2018	31.12.2017
a) do 1 miesiąca	170 910	246 978
b) powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	6 450	5 511
c) powyżej 3 miesięcy do 1 roku	4 048	11 702
d) powyżej 1 roku do 5 lat	3 639	2 943
e) powyżej 5 lat	-	-
f) należności przeterminowane	5 099	7 215
Należności razem (brutto)	190 146	274 349
g) odpisy aktualizujące należności (wielkość ujemna)	- 1 701	- 2 244
Należności razem (netto)	188 445	272 105

Należności przeterminowane (brutto) - z podziałem na należności niespłacone w okresie:	31.12.2018	31.12.2017
a) do 1 miesiąca	1 307	2 276
b) powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	496	1 060
c) powyżej 3 miesięcy do 1 roku	239	2 994
d) powyżej 1 roku do 5 lat	3 057	885
e) powyżej 5 lat	-	-
Należności razem (brutto)	5 099	7 215
f) odpisy aktualizujące należności (wielkość ujemna)	- 1 701	- 2 244
Należności razem (netto)	3 398	4 971

13.3. Rozliczenia międzyokresowe krótkoterminowe

	31.12.2018	31.12.2017
a) czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów, w tym:	1 239	1 474
koszty serwisu informacyjnego i usług teleinformatycznych	389	613
koszty najmu biura	213	266
opłaty członkowskie	-	100
koszty do refakturowania	4	4
pozostałe	633	491
Rozliczenia międzyokresowe czynne razem	1 239	1 474

13.4. Instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu

	31.12.2018	31.12.2017
- akcje	9 709	3 009
- instrumenty pochodne	47	-
Instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu razem	9 756	3 009

Pozycja „akcje” w całości dotyczy akcji notowanych na giełdzie papierów wartościowych w Warszawie i Budapeszcie. Instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu wyceniane są w wartości godziwej uwzględniającej ich wartość rynkową na dzień bilansowy. Dla potrzeb wyceny Spółka uwzględnia giełdowe kursy zamknięcia poszczególnych instrumentów ogłaszane przez w/w giełdy papierów wartościowych ostatniego dnia roboczego roku obrotowego. Zmiany wartości tych instrumentów finansowych uwzględniane są w przychodach lub kosztach z instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu. Na dzień bilansowy Spółka posiadała 278.121 akcji o łącznej wartości bilansowej 9.709 tys. zł, wszystkie akcje są akcjami notowanymi na Giełdzie w Warszawie lub Budapeszcie. Na dzień 31.12.2017 roku Spółka posiadała 341.554 akcji o łącznej wartości bilansowej 3.009 tys. zł.

13.5. Instrumenty kapitałowe wyceniane przez inne całkowite dochody

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Grupa posiadała instrumenty kapitałowe wyceniane przez inne całkowite dochody o wartości 6.299 tys. zł (9.459 tys. zł na dzień 31 grudnia 2017 roku). Do ww. instrumentów Grupa Kapitałowa kwalifikuje: certyfikaty inwestycyjne i jednostki uczestnictwa w łącznej wartości 6.295 tys. zł (8.637 tys. zł na dzień 31 grudnia 2017 roku) oraz udziały w jednostkach zależnych niepodlegających konsolidacji w łącznej wartości 4 tys. zł (bez zmian w stosunku 31.12.2017).

Udziały w jednostkach zależnych niepodlegające konsolidacji nie są notowane na aktywnym rynku. Grupa wycenia je w koszcie nabycia z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości. W 2018 ani w 2017 roku nie dokonywano odpisów z tytułu utraty wartości udziałów w jednostkach zależnych niepodlegających konsolidacji.

13.6. Rzeczowe aktywa trwałe

Stan na 31 grudnia 2018 roku

TABELA RUCHU ŚRODKÓW TRWAŁYCH	Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	RAZEM
a) wartość brutto środków trwałych na początek okresu	-	880	7 909	927	1 764	180	11 660
b) zwiększenia (z tytułu)	-	-	302	446	23	258	1 029
- zakup i zwrot z leasingu	-	-	146	170	17	258	591
- przejęcie z inwestycji	-	-	156	276	6	-	438
c) zmniejszenia	-	-	172	441	18	438	1 069
- likwidacja	-	-	172	441	18	-	631
- reklasyfikacja do innej grupy rodzajowej	-	-	-	-	-	438	438
d) wartość brutto środków trwałych na koniec okresu	-	880	8 039	932	1 769	-	11 620
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	-	481	5 990	491	1 368	-	8 330
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	-	67	901	- 138	72	-	902
- roczny odpis amortyzacyjny	-	67	1 073	226	91	-	1 457
- likwidacja	-	-	- 172	- 364	- 19	-	- 555
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	-	548	6 891	353	1 440	-	9 232
h) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	-	-	-	-	-	-
i) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	-	-	-	-	-	-
j) wartość netto środków trwałych na początek okresu	-	399	1 919	436	396	180	3 330
k) wartość netto środków trwałych na koniec okresu	-	332	1 148	579	329	-	2 388

Stan na 31 grudnia 2017 roku

TABELA RUCHU ŚRODKÓW TRWAŁYCH	Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	RAZEM
a) wartość brutto środków trwałych na początek okresu	-	880	8 722	1 410	1 833	10	12 855
b) zwiększenia (z tytułu)	-	-	213	189	4	502	908
- zakup i zwrot z leasingu	-	-	48	-	4	502	554
- przejęcie z inwestycji	-	-	165	189	-	-	354
c) zmniejszenia	-	-	1 026	672	73	332	2 103
- likwidacja	-	-	1 026	672	73	-	1 771
- reklasyfikacja do innej grupy rodzajowej	-	-	-	-	-	332	332
d) wartość brutto środków trwałych na koniec okresu	-	880	7 909	927	1 764	180	11 660
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	-	412	5 539	834	1 289	-	8 074
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	-	69	451	- 343	79	-	256
- roczny odpis amortyzacyjny	-	69	1 469	234	143	-	1 915
- likwidacja	-	-	1 018	577	64	-	1 659
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	-	481	5 990	491	1 368	-	8 330
h) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	-	-	-	-	-	-
i) odpisy z tytułu trwałej	-	-	-	-	-	-	-

utrąty wartości na koniec okresu

j) wartość netto środków trwałych na początek okresu	-	468	3 183	576	544	10	4 781
k) wartość netto środków trwałych na koniec okresu	-	399	1 919	436	396	180	3 330

13.6.1. Odpisy z tytułu utraty wartości

W 2018 roku nie wystąpiły odpisy z tytułu trwałej utraty wartości środków trwałych.

13.7. Wartości niematerialne

Stan na 31 grudnia 2018 roku

ZMIANY WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH (WG GRUP RODZAJOWYCH)	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Wartość firmy	Nabyte koncesje, patenty, licencje itp;	Oprogramowanie komputerowe	Prawa do emisji CO ₂	Inne wartości niematerialne	RAZEM
a) wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu	440	-	179	9 979	-	-	10 598
b) zwiększenia (z tytułu)	-	-	32	43	-	-	75
- zakup / przyjęcie z inwestycji	-	-	32	43	-	-	75
- rozszerzenie grupy	-	-	-	-	-	-	-
- zakończone prace rozwojowe	-	-	-	-	-	-	-
- inne – zwrot z leasingu	-	-	-	-	-	-	-
c) zmniejszenia (z tytułu)	-	-	-	11	-	-	11
- likwidacja	-	-	-	11	-	-	11
d) wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu	440	-	211	10 011	-	-	10 662
e) skumulowana amortyzacja na początek okresu	367	-	139	7 739	-	-	8 245
f) amortyzacja za okres	73	-	28	664	-	-	765
- amortyzacja (odpis roczny)	73	-	28	675	-	-	776
- likwidacja	-	-	-	- 11	-	-	- 11
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	440	-	167	8 403	-	-	9 010
h) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	-	-	-	-	-	-
i) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	-	-	-	-	-	-
j) wartość netto wartości niematerialnych na początek okresu	73	-	40	2 240	-	-	2 353
k) wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu	-	-	44	1 608	-	-	1 652

Stan na 31 grudnia 2017 roku

ZMIANY WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH (WG GRUP RODZAJOWYCH)	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Wartość firmy	Nabyte koncesje, patenty, licencje itp;	Oprogramowanie komputerowe	Prawa do emisji CO ₂	Inne wartości niematerialne	RAZEM
a) wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu	440	-	173	9 662	-	-	10 275
b) zwiększenia (z tytułu)	-	-	6	772	-	-	778
- zakup / przyjęcie z inwestycji	-	-	6	772	-	-	778
- rozszerzenie grupy	-	-	-	-	-	-	-
- zakończone prace rozwojowe	-	-	-	-	-	-	-
- inne – zwrot z leasingu	-	-	-	-	-	-	-
c) zmniejszenia (z tytułu)	-	-	-	455	-	-	455
- likwidacja	-	-	-	455	-	-	455
d) wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu	440	-	179	9 979	-	-	10 598
e) skumulowana amortyzacja na początek okresu	293	-	131	6 992	-	-	7 416
f) amortyzacja za okres	74	-	8	747	-	-	829
- amortyzacja (odpis roczny)	74	-	8	747	-	-	829
- likwidacja	-	-	-	-	-	-	-
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	367	-	139	7 739	-	-	8 245
h) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	-	-	-	-	-	-
i) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	-	-	-	-	-	-
j) wartość netto wartości niematerialnych na początek okresu	147	-	42	2 670	-	-	2 859
k) wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu	73	-	40	2 240	-	-	2 353

Koszty zakończonych prac rozwojowych w Grupie dotyczą wdrożonego systemu prowadzenia ewidencji uczestników funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez IPOPEMA TFI.

13.7.1. Kupno i sprzedaż

W 2018 roku Grupa nabyła wartości niematerialne o wartości 776 tys. zł (w 2017 roku: 780 tys. zł). Zarówno w 2018 roku jak i w 2017 roku Grupa nie dokonała sprzedaży wartości niematerialnych.

Wśród wartości niematerialnych Grupa identyfikuje prace rozwojowe, które na dzień 31 grudnia 2018 roku były w pełni zamortyzowane (wartość netto wynosiła 0 zł) wobec 73 tys. zł na dzień 31 grudnia 2017 roku.

13.7.2. Odpisy z tytułu utraty wartości

W roku 2018 i 2017 nie stwierdzono utraty wartości majątku Grupy.

13.7.3. Amortyzacja wartości niematerialnych

Amortyzacja wartości niematerialnych została ujęta w kosztach działalności podstawowej w pozycji 'Amortyzacja'. Amortyzacja za 2018 rok wyniosła 776 tys. zł wobec 829 tys. zł za 2017 rok.

14. Informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej - kapitały

14.1. Kapitał podstawowy

Dane finansowe dotyczące kapitału zostały przedstawione w złotych.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz 31 grudnia 2017 roku zarejestrowany kapitał podstawowy Spółki dominującej wynosił 2.993.783,60 zł i dzielił się na 29.937.836 akcji.

Kapitał podstawowy (struktura) – stan na 31.12.2018

Akcjonariusz	Liczba akcji i głosów na WZA	Wartość objętych udziałów (w zł)
OFE PZU "Złota Jesień"*	3 471 868	347 187
Fundusz IPOPEMA PRE-IPO FIZAN ¹	2 990 789	299 079
JLC Lewandowski S.K.A. ²	2 990 789	299 079
Fundusz IPOPEMA 10 FIZAN ³	2 851 420	285 142
Quercus Parasolowy SFIO*	2 827 552	282 755
Value FIZ*	2 750 933	275 093
Katarzyna Lewandowska	2 136 749	213 675
Razem akcjonariusze powyżej 5%	20 020 100	2 002 010

* Dane na podstawie otrzymanych przez Spółkę zawiadomień od akcjonariuszy

¹ Głównym uczestnikiem Funduszu jest Jacek Lewandowski – Prezes Zarządu Spółki, a także jego żona, Katarzyna Lewandowska

² Podmiot zależny od Jacka Lewandowskiego – Prezesa Zarządu Spółki

³ Jedynym uczestnikiem Funduszu jest Stanisław Waczkowski – Wiceprezes Zarządu Spółki

Kapitał podstawowy (struktura) – stan na 31.12.2017

Akcjonariusz	Liczba akcji i głosów na WZA	Wartość objętych udziałów (w zł)
Fundusz IPOPEMA PRE-IPO FIZAN ¹	2 990 789	299 079
JLC Lewandowski S.K.A. ²	2 990 789	299 079
OFE PZU "Złota Jesień"*	2 950 000	295 000
Fundusz IPOPEMA 10 FIZAN ³	2 851 420	285 142
Value FIZ*	2 750 933	275 093
Katarzyna Lewandowska	2 136 749	213 675
Quercus Parasolowy SFIO*	1 754 164	175 416
Razem akcjonariusze powyżej 5%	18 424 844	1 842 484

* Dane na podstawie otrzymanych przez Spółkę zawiadomień od akcjonariuszy

¹ Głównym uczestnikiem Funduszu jest Jacek Lewandowski – Prezes Zarządu Spółki, a także jego żona, Katarzyna Lewandowska

² Podmiot zależny od Jacka Lewandowskiego – Prezesa Zarządu Spółki

³ Jedynym uczestnikiem Funduszu jest Stanisław Waczkowski – Wiceprezes Zarządu Spółki

W roku 2018 oraz 2017 kapitał podstawowy Spółki dominującej nie uległ zmianie. Kapitał podstawowy na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz 31 grudnia 2017 roku wynosił 2.994 tys. zł i dzielił się na:

- 7.000.000 akcji zwykłych na okaziciela serii A,
- 21.571.410 akcji zwykłych na okaziciela serii B oraz,
- 1.366.426 akcji zwykłych na okaziciela serii C.

Wartość nominalna akcji

Wszystkie wyemitowane akcje posiadają wartość nominalną wynoszącą 0,10 złotych i zostały w pełni opłacone.

Prawa akcjonariuszy

Akcjom wszystkich serii (A, B i C) przypada jeden głos na akcję. Akcje wszystkich serii są akcjami zwykłymi, nieuprzywilejowanymi, brak jest ograniczeń w dysponowaniu akcjami.

14.2. Pozostałe kapitały

Kapitał zapasowy

Kapitał zapasowy został utworzony z nadwyżki wartości emisyjnej akcji nad ich wartością nominalną. Nadwyżka została pomniejszona o koszty emisji akcji. Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej pomniejszony o koszty emisji na 31 grudnia 2018 roku i na dzień 31 grudnia 2017 roku wyniósł 10.351 tys. zł.

Kapitał z aktualizacji wyceny

Kapitał z aktualizacji wyceny powstaje w wyniku przeszacowania instrumentów kapitałowych do wartości godziwej. W przypadku sprzedaży lub utraty wartości przeszacowanego składnika aktywów finansowych

efektywnie zrealizowana część kapitału z aktualizacji wyceny powiązana z tym składnikiem jest przenoszona w zyski zatrzymane.

	Stan na dzień	
	31.12.2018	31.12.2017
Kapitał z aktualizacji wyceny na początek okresu obrotowego	173	265
Kwota ujęta w kapitale własnym w okresie sprawozdawczym	-125	- 113
Odroczony podatek dochodowy	24	21
Skumulowany wynik osiągnięty na inwestycjach kapitałowych w roku zakończonym	72	173

Pozostałe kapitały

Pozostałe kapitały zostały utworzone w związku z realizowanym programem motywacyjnym oraz w związku ze zmianą wartości udziałów w spółce zależnej. Na dzień 31 grudnia 2018 roku pozostałe kapitały wynosiły 3.214 tys. zł – nie uległy zmianie w stosunku do wartości na dzień 31 grudnia 2017 roku.

Zyski zatrzymane i ograniczenia związane z kapitałem

Zgodnie z Kodeksem Spółek Handlowych spółki akcyjne tj. w przypadku Grupy IPOPEMA: IPOPEMA Securities oraz IPOPEMA TFI, zobowiązane są utrzymywać zyski zatrzymane (tzw. kapitał zapasowy) do wysokości 1/3 kapitału zakładowego z przeznaczeniem wyłącznie na pokrycie ewentualnych strat finansowych. Spółka musi przeznaczyć na ten cel minimalnie 8% zysku bieżącego do czasu zgromadzenia wymaganej równowartości 1/3 kapitału podstawowego. Na 31 grudnia 2018 roku oraz na 31 grudnia 2017 roku wysokość tego kapitału wynosiła 998 tys. zł.

Zyski zatrzymane	31.12.2018	31.12.2017
Wyniki zatrzymane z lat poprzednich	37 306	36 689
Wynik finansowy netto bieżącego okresu	- 2 934	1 651
Łączna wartość korekt kapitału wynikająca ze zmiany zasad rachunkowości na MSR/MSSF	24 814	24 814
Razem zyski zatrzymane	59 186	63 154

Dywidendy

Dywidendy za dany rok zatwierdzone przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy, a niewypłacone na koniec okresu sprawozdawczego, ujawnia się w pozycji zobowiązania z tytułu dywidendy w „pozostałych zobowiązaniach”. Na koniec okresu sprawozdawczego nie została wypłacona dywidenda przez spółkę IPOPEMA Business Consulting w kwocie 600 tys. zł dla udziałowców niekontrolujących.

14.3. Udziały niekontrolujące

Wartość udziałów niekontrolujących (będących w posiadaniu udziałowców w IPOPEMA Business Consulting oraz IFA SK) według stanu na 31 grudnia 2018 roku wyniosła 4.590 tys. zł (4.319 tys. zł na dzień 31 grudnia 2017 r.).

14.4. Wymogi kapitałowe

Spółka dominująca IPOPEMA Securities jest instytucją, o której mowa w artykule 4 ust. 1 pkt.3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.U. UE L 176 z 27 czerwca 2013 roku z późn. zm.), („CRR”) w związku z czym w okresie objętym niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniem podlegają wymogom kapitałowym określonym w CRR.

IPOPEMA Securities S.A. spełnia warunki uznania za unijną instytucję dominującą, w związku z czym niezależnie od wymogu spełniania norm adekwatności kapitałowej w ujęciu jednostkowym, Grupa zobowiązana jest dodatkowo do spełnienia norm adekwatności kapitałowej w ujęciu skonsolidowanym.

Niedotrzymanie lub przekraczanie wymogów kapitałowych

W okresie objętym niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniem nie odnotowano przypadków naruszenia norm adekwatności kapitałowej w ujęciu skonsolidowanym ani przekroczeń limitu dużych ekspozycji, o których mowa w art. 392 CRR.

Podstawowe dane zostały zaprezentowane w poniższych tabelach.

Pozycja	31.12.2018	31.12.2017	Dane średnie w kwartale			
			Q1 2018	Q2 2018	Q3 2018	Q4 2018
Fundusze własne – w tys. zł	70 029	74 057	73 181	73 314	70 404	68 402
Kapitał Tier I	70 029	74 057	73 181	73 314	70 404	68 402
Kapitał podstawowy Tier I	70 029	74 057	73 181	73 314	70 404	68 402
Kapitał dodatkowy Tier I	-	-	-	-	-	-
Kapitał Tier II	-	-	-	-	-	-
Łączna kwota ekspozycji na ryzyko – w tys. zł	240 320	317 816	311 069	292 625	258 807	234 883
Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem w odniesieniu do ryzyka kredytowego, ryzyka kredytowego kontrahenta, ryzyka rozmycia oraz dostaw z późniejszym terminem rozliczenia	83 354	119 288	148 969	135 192	106 282	77 918
Łączna kwota ekspozycji na ryzyko rozliczenia/dostawy	-	-	-	-	-	-
Łączna kwota ekspozycji na ryzyko z tytułu ryzyka pozycji, ryzyka walutowego i ryzyka cen towarów	31 697	34 239	36 835	32 166	27 255	31 696
Łączna kwota ekspozycji na ryzyko z tytułu ryzyka operacyjnego	125 265	164 289	125 265	125 265	125 265	125 265
Dodatkowa kwota ekspozycji na ryzyko z tytułu stałych kosztów pośrednich	-	-	-	-	-	-
Łączna kwota ekspozycji na ryzyko z tytułu korekty wyceny kredytowej	4	-	-	2	5	4
Łączna kwota ekspozycji na ryzyko z tytułu dużych ekspozycji w portfelu handlowym	-	-	-	-	-	-
Kwoty innych ekspozycji na ryzyko	-	-	-	-	-	-
Współczynnik kapitału podstawowego Tier I	29,14	23,30	23,53	25,05	27,20	29,12
Nadwyżka(+)/niedobór(-) kapitału podstawowego Tier I – w tys. zł	59 214	59 755	59 183	60 146	58 757	57 832
Współczynnik kapitału Tier I	29,14	23,30	23,53	25,05	27,20	29,12
Nadwyżka(+)/niedobór(-) kapitału Tier I – w tys. zł	55 610	54 988	54 517	55 756	54 875	54 309
Łączny współczynnik kapitałowy	29,14	23,30	23,53	25,05	27,20	29,12
Nadwyżka(+)/niedobór(-) łącznego kapitału – w tys. zł	50 803	48 632	48 296	49 904	49 699	49 611

Pozycja	31.12.2018
Wysokość kapitału założycielskiego - w tys. zł	3 137
Odchylenie wysokości funduszy własnych od wysokości kapitału założycielskiego	66 892

15. Informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej – zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe bierne

15.1. Rozliczenia międzyokresowe bierne

15.1.1. Zmiany stanu rozliczeń międzyokresowych biernych

	2018 rok	2017 rok
Stan na początek okresu sprawozdawczego	7 479	9 673
Utworzone w ciągu roku obrotowego	19 495	14 078
Wykorzystane	16 982	16 269
Rozwiązane	-	3
Stan na koniec okresu sprawozdawczego	9 992	7 479

15.1.2. Stan rozliczeń międzyokresowych biernych na koniec okresu sprawozdawczego

	31.12.2018	31.12.2017
Świadczenia pracownicze *	3 898	5 309
Inne	6 094	2 170
Razem	9 992	7 479

* świadczenia pracownicze, zgodnie z MSR 19, stanowią świadczenia pracownicze z tytułu wynagrodzeń, składek na ubezpieczenia społeczne, płatnego urlopu wypoczynkowego, płatnych zobowiązań chorobowych, udziałów w zyskach i premii, jak również obejmują świadczenia po okresie zatrudnienia, jak: emerytury, pozostałe świadczenia emerytalne oraz świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy i świadczenia niepieniężne na rzecz obecnych pracowników.

Grupa tworzy szacunki dotyczące zobowiązań na podstawie najlepszej wiedzy, jaką posiada na moment sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Rozliczenia międzyokresowe bierne obarczone są niepewnością dotyczącą dokładności kwoty oraz terminu jej realizacji. Zdecydowana większość zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych zostanie zrealizowana w przeciągu 12 miesięcy od ostatniego dnia okresu sprawozdawczego. Zobowiązania z tytułu świadczeń urlopowych wyliczane są na ostatni dzień okresu sprawozdawczego, a termin wypływu środków pieniężnych związanych z realizacją tego zobowiązania jest trudny do określenia. Zobowiązanie jest realizowane w momencie ustania stosunku pracy z pracownikiem. Inne rozliczenia międzyokresowe są zobowiązaniami krótkoterminowymi, wypływ środków pieniężnych z nimi związany przewidywany jest w okresie kilku miesięcy od ostatniego dnia okresu sprawozdawczego.

15.2. Rezerwa na sprawy sądowe, kary, grzywny i odszkodowania

Informacje dotyczące postępowań sądowych zamieszczono w nocie 30.1.

15.3. Zobowiązania (krótkoterminowe)

Zobowiązania krótkoterminowe	31.12.2018	31.12.2017
Wobec klientów	91 609	142 118
Wobec jednostek powiązanych	1	-
Wobec banków prowadzących działalność maklerską, innych domów maklerskich i towarowych domów maklerskich	55 100	91 401
a) z tytułu zawartych transakcji *	55 023	91 053
b) pozostałe	77	348
Wobec podmiotów prowadzących regulowane rynki papierów wartościowych i giełdy towarowe	364	505
Wobec Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych i giełdowych izb rozrachunkowych	122	129
Kredyty i pożyczki	15 485	27 351
a) od jednostek powiązanych	-	-
b) pozostałe	15 485	27 351
Dłużne papiery wartościowe	3	5
Wekslowe	-	-
Z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych	1 436	1 512
Z tytułu wynagrodzeń	-	-
Wobec towarzystw funduszy inwestycyjnych i emerytalnych oraz funduszy inwestycyjnych i emerytalnych	795	893
Wynikające z zawartych ramowych umów pożyczki i sprzedaży krótkiej z tytułu pożyczonych papierów wartościowych	-	-
Pozostałe	1 573	2 199
a) z tytułu wypłaty dywidendy	600	-
b) pozostałe	973	2 199
- pozostałe zobowiązania	793	1 041
- zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	180	1 158
Zobowiązania krótkoterminowe razem	166 488	266 113

* Zgodnie z art. 45h znowelizowanej ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, pozycje bilansu: zobowiązania krótkoterminowe od banków prowadzących działalność maklerską, innych domów maklerskich i towarowych domów maklerskich z tytułu zawartych transakcji, w odniesieniu do transakcji zawartych na GPW, zawierają odpowiednio należności i zobowiązania wobec KDPW CCP (podmiotu rozliczającego transakcje, który wstąpił w prawa i obowiązki stron transakcji).

Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi przedstawione są w punkcie 25.1 informacji dodatkowej.

Zobowiązania, za wyjątkiem kredytów opisanych w nocie 15.3.2 oraz leasingu (nota 27), są nieoprocentowane.

Kwota wynikająca z różnicy pomiędzy zobowiązaniami a należnościami z tytułu podatku od towarów i usług jest płacona właściwym władzom podatkowym w okresach miesięcznych.

	31.12.2018	31.12.2017
Zobowiązania z tytułu zawartych transakcji giełdowych:	55 023	91 053
- w tym na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie	48 559	68 858
- w tym na Giełdzie Papierów Wartościowych w Budapeszcie	4 290	12 889
- w tym na Giełdzie Papierów Wartościowych w Pradze	1 490	6 543
- w tym na Giełdzie Papierów Wartościowych w Stambule	-	1 096
- w tym na Giełdzie Papierów Wartościowych we Frankfurcie	-	374
- w tym na Giełdzie Papierów Wartościowych w Nowym Jorku	684	1 293
Zobowiązania z tytułu zawartych transakcji na rynku pozagiełdowym	77	348
Zobowiązania od banków prowadzących działalność maklerską, innych domów maklerskich i towarowych domów maklerskich	55 100	91 401
Zobowiązania krótkoterminowe brutto (struktura walutowa)	31.12.2018	31.12.2017
a) w walucie polskiej	126 299	211 341
b) w walutach obcych (po przeliczeniu na PLN)	40 189	54 772
Zobowiązania krótkoterminowe razem	166 488	266 113

15.3.1. Wiekowanie zobowiązań

Zobowiązania (krótko- i długoterminowe), o pozostałym od końca okresu sprawozdawczego okresie spłaty	31.12.2018	31.12.2017
a) do 1 miesiąca	165 433	264 872
b) powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	665	162
c) powyżej 3 miesięcy do 1 roku	129	100
d) powyżej 1 roku do 5 lat	2 346	3 185
e) powyżej 5 lat	-	-
f) dla których termin wymagalności upłynął	261	979
Zobowiązania razem	168 834	269 298

Powyższa analiza została przeprowadzona na podstawie danych zdyskontowanych - różnica pomiędzy danymi zdyskontowanymi i niezdykontowanymi dotyczy głównie zobowiązań z tytułu leasingu i zobowiązań z tytułu kredytów i jest nieistotna. Zobowiązania z tytułu kredytów mają postać linii kredytowej (jak opisano poniżej) i zmienną wartość w trakcie każdego okresu.

15.3.2. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki

Zobowiązania (krótko- i długoterminowe), o pozostałym od końca okresu sprawozdawczego okresie spłaty	31.12.2018	31.12.2017
a) kredyt bankowy	15 485	27 351
- kwota kredytu pozostała do spłaty	15 485	27 351
Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek	15 485	27 351

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Spółka posiadała 15.485 tys. zł zobowiązań z tytułu kredytów związanych z prowadzoną działalnością brokerską (wobec 27.351 tys. zł na dzień 31 grudnia 2017 roku), wynikających z zawartych w dniu 22 lipca 2009 r. z Alior Bankiem S.A. dwóch umów o kredyt obrotowy w rachunku bieżącym (linie kredytowe). Kredyty te służą regulowaniu zobowiązań wobec Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych w związku z prowadzoną działalnością brokerską i są corocznie odnawiane – aktualny okres ich obowiązywania upływa 16 września 2019 roku:

- i. Umowa o kredyt odnawialny (linia kredytowa) w maksymalnej wysokości 10 mln zł. Celem umowy jest finansowanie płatności zobowiązań Spółki wobec Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych związanych z rozliczeniem transakcji zawieranych na rynku regulowanym w ramach prowadzonej działalności maklerskiej. Zabezpieczeniem kredytu jest weksel własny *in blanco* wraz z deklaracją wekslową, pełnomocnictwo do dysponowania rachunkami bankowymi w banku oraz kaucja (w formie lokaty terminowej) w wysokości 4 mln zł, jako zabezpieczenie wspólne z kredytem opisanym w punkcie ii.
- ii. Umowa o kredyt odnawialny (linia kredytowa) w maksymalnej wysokości 30 mln zł, której celem jest finansowanie zobowiązań Spółki wynikających z członkostwa w Funduszu Gwarantowania Rozliczeń Transakcji Giełdowych prowadzonym przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych. Zabezpieczeniem kredytu jest weksel własny *in blanco* wraz z deklaracją wekslową, pełnomocnictwo do dysponowania rachunkami bankowymi w banku. Zgodnie z informacją zamieszczoną w pkt i powyżej, wspólnym zabezpieczeniem obu kredytów jest również kaucja w wysokości 4 mln zł.

Odsetki od kredytów i pożyczek dotyczą w całości kredytów krótkoterminowych. Odsetki od kredytu za m-c grudzień 2018 roku zostały zrealizowane i zapłacone w 2018 roku. Niezrealizowane odsetki od kredytu według stanu na 31 grudnia 2017 roku wyniosły 52 tys. zł i zostały zapłacone w 2018 roku.

15.4. Obligacje

W 2018 roku Grupa dokonała emisji 12 obligacji imiennych o łącznej wartości nominalnej 2,4 tys. zł (wobec 7 tys. zł w 2017 roku), z terminem zapadalności (w zależności od serii) przypadającym na lata 2018-2020. Łączna wartość zobowiązań Grupy z tytułu wykupu ww. obligacji nie przekroczy ich wartości nominalnej i jest nieznacząca dla Grupy, a ich emisja związana jest z obowiązującą w Spółce polityką dotyczącą rozliczania zmiennych składników wynagrodzeń. W 2018 roku wykupione zostały obligacje na łączną kwotę 5,2 tys. zł (7 tys. zł w 2017 roku).

16. Informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów

16.1. Przychody z działalności podstawowej

Przychody z działalności podstawowej	2018 rok	2017 rok
Przychody z tytułu obrotu papierami wartościowymi *	21 987	24 970
Przychody z tytułu usług bankowości inwestycyjnej *	8 112	18 972
Przychody z tytułu obsługi funduszy inwestycyjnych i zarządzania aktywami klientów	40 579	30 357
Przychody z tytułu usług doradczych *	25 149	21 154
Pozostałe przychody z działalności podstawowej	2 281	1 702
Przychody z działalności podstawowej razem	98 108	97 155

* przychód segmentu usług maklerskich i pokrewnych w łącznej kwocie 32.380 tys. zł (informacja o segmentach znajduje się w notcie 12)

16.2. Koszty działalności

Koszty działalności podstawowej	2018 rok	2017 rok
Oplaty na rzecz rynków regulowanych, giełd towarowych oraz na rzecz Krajowego Depozytu i giełdowych izb rozrachunkowych	5 415	7 353
Oplaty na rzecz CCP	293	610
Oplaty na rzecz izby gospodarczej	45	42
Wynagrodzenia	41 269	38 656
Ubezpieczenia społeczne	2 961	2 875
Świadczenia na rzecz pracowników	693	667
Zużycie materiałów i energii	487	480
Koszty utrzymania i wynajmu budynków	3 516	3 476
Amortyzacja	2 233	2 741
Podatki i inne opłaty o charakterze publicznoprawnym	1 728	873
Pozostałe, w tym:	39 741	31 055
- koszty związane z zarządzaniem i dystrybucją funduszy	18 104	10 248
- koszty transakcyjne inne niż koszty rozliczenia transakcji przez izby rozliczeniowe i giełdy papierów wartościowych	4 201	6 975
- serwisy informacyjne i usługi teleinformatyczne	4 256	4 068
- marketing, reprezentacja i reklama	1 653	940
- zakup oprogramowania (do refaktury)	2 890	2 199
- inne usługi obce	8 637	6 625
Razem koszty działalności podstawowej	98 381	88 828

Koszty świadczeń pracowniczych

Koszty świadczeń pracowniczych (uszczegółowienie)	2018 rok	2017 rok
Koszty wynagrodzeń	41 269	38 656
Koszty ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń	2 961	2 875
Koszty przyszłych świadczeń z tytułu odpraw emerytalnych, nagród jubileuszowych i tym podobnych świadczeń pracowniczych	-	-
Pozostałe koszty świadczeń pracowniczych	693	667
Razem koszty świadczeń pracowniczych	44 923	42 198

16.3. Przychody i koszty finansowe

Przychody finansowe	2018 rok	2017 rok
1. Odsetki od udzielonych pożyczek	5	8
2. Odsetki od lokat i depozytów	404	386
a) od jednostek powiązanych	-	-
b) pozostałe	404	386
3. Pozostałe odsetki	271	184
4. Dodatnie różnice kursowe	685	24
a) zrealizowane	21	-
b) niezrealizowane	664	24
5. Pozostałe	403	416
Przychody finansowe, razem	1 768	1 018

Koszty finansowe	2018 rok	2017 rok
1. Odsetki od kredytów i pożyczek, w tym:	1 136	1 133
a) dla jednostek powiązanych	-	-
b) pozostałe	1 136	1 133
2. Pozostałe odsetki	276	275
3. Ujemne różnice kursowe	369	1 239
a) zrealizowane	360	286
b) niezrealizowane	9	953
4. Pozostałe	1 631	554
Koszty finansowe, razem	3 412	3 201

Stopa kapitalizacji w 2018 roku oraz w 2017 roku wyniosła 0%, Grupa nie aktywowała kosztów finansowania zewnętrznego.

16.4. Wynik na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu

W 2018 roku Grupa odnotowała stratę z instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu w wysokości 862 tys. zł, wobec straty 1.583 tys. zł w 2017 roku. W wyniku z instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu znajdują się między innymi przychody z tytułu dywidend na łączną kwotę 348 tys. zł w roku 2018 i 19 tys. zł w roku 2017.

16.5. Przychody i koszty operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne	2018 rok	2017 rok
a) zysk ze zbycia rzeczowych składników aktywów trwałych i wartości niematerialnych	1	8
b) rozwiązanie rozliczeń międzyokresowych	-	3
c) rozwiązanie odpisu na należności	206	244
d) przychody z tytułu refaktur	232	183
e) pozostałe	637	1 188
Pozostałe przychody operacyjne razem	1 076	1 626

Pozostałe koszty operacyjne	2018 rok	2017 rok
a) strata ze zbycia rzeczowych składników aktywów trwałych i wartości niematerialnych	-	-
b) odpisy aktualizujące wartość rzeczowych składników aktywów trwałych i wartości niematerialnych	-	-
c) utworzenie rozliczeń międzyokresowych	-	-
c) odpisy aktualizujące należności	365	1 843
d) pozostałe w tym:	427	1 471
- składki członkowskie	40	40
- koszty zaniechanej inwestycji	-	465
- koszty refakturowane	232	177
- pozostałe	155	789
Pozostałe koszty operacyjne razem	792	3 314

17. Świadczenia pracownicze

17.1. Programy akcji pracowniczych

W dniu 5 grudnia 2007 r. nadzwyczajne walne zgromadzenie podjęło uchwałę (zmienioną uchwałą z dnia 20 marca 2009 r.) w sprawie przyjęcia programu motywacyjnego dla kluczowych pracowników Spółki oraz spółki zależnej – IPOPEMA TFI S.A. oraz innych osób kluczowych dla realizacji strategii Grupy Kapitałowej IPOPEMA Securities. Program oparty był na akcjach serii C, które mogły zostać wyemitowane w ramach kapitału warunkowego w maksymalnej liczbie 4.857.140, nie później niż do 30 listopada roku 2017.

Łącznie w okresie obowiązywania Programu objętych zostało 1.880.952 akcji serii C. Wobec upływu określonego w statucie Spółki terminu do objęcia akcji serii C, w dniu 30 listopada 2017 r. Program wygasł.

18. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty

Do czasu sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania Zarząd Spółki dominującej nie podjął decyzji w zakresie rekomendowanego podziału straty za rok 2018. Ustalenia w tej sprawie poczynione zostaną w terminie późniejszym, nie później jednak niż do czasu zwołania zwyczajnego walnego zgromadzenia, które zgodnie z Kodeksem Sądów Handlowych musi się odbyć w ciągu 6 miesięcy od daty zakończenia danego roku obrotowego.

W dniu 6 czerwca 2018 roku Walne Zgromadzenie Spółki podjęło decyzję o wypłacie dywidendy w kwocie 1.263 tys. zł. Na wypłatę dywidendy przeznaczony został zysk za 2017 rok w wysokości 1.263 tys. zł. Kwota dywidendy przypadająca na jedną akcję wyniosła 0,04 zł. Dniem ustalenia praw do dywidendy był 15 czerwca 2018 roku (dzień dywidendy), a dniem jej wypłaty 27 czerwca 2018 roku. W tej dacie dywidenda została wypłacona w łącznej kwocie 1.197 tys. zł. Różnica między wartością wypłaconej dywidendy a kwotą 1.263 tys. zł uchwaloną przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy, która wyniosła 66 tys. zł jest wynikiem zaokrągleń w wysokości dywidendy na 1 akcję i zgodnie z ww. uchwałą Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy zasilila kapitał zapasowy Spółki.

W dniu 29 czerwca 2018 roku Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników IBC podjęło decyzję o przeznaczeniu części zysku za 2017 rok, w kwocie 1,2 mln zł na wypłatę dywidendy, co w przeliczeniu na jeden udział wynosi 599,70 zł. Do dnia publikacji niniejszego śródrocznego skróconego sprawozdania finansowego dywidenda nie została wypłacona.

W dniu 9 maja 2017 roku Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników IBC podjęło decyzję o wypłacie dywidendy za rok 2016 w kwocie 1,8 mln zł, co w przeliczeniu na jeden udział wynosi 899,55 zł. Do dnia publikacji niniejszego sprawozdania finansowego dywidenda została wypłacona.

W dniu 27 czerwca 2017 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki podjęło decyzję o przeznaczeniu całego zysku za 2016 rok w wysokości 1.046 tys. zł na wypłatę dywidendy. Kwota dywidendy przypadająca na jedną akcję wyniosła 0,03 zł. Dniem ustalenia praw do dywidendy był 7 lipca 2017 roku (dzień dywidendy), a dniem jej wypłaty 18 lipca 2017 roku. W tej dacie dywidenda została wypłacona w łącznej kwocie 898 tys. zł. Różnica między wartością wypłaconej dywidendy a kwotą uchwaloną przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie jest wynikiem zaokrągleń w wysokości dywidendy na 1 akcję i zgodnie z ww. uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia zasilila kapitał zapasowy Spółki.

19. Podatek dochodowy

Główne składniki obciążenia podatkowego w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów przedstawiają się następująco:

	Za rok zakończony 31 grudnia 2018	Za rok zakończony 31 grudnia 2017
Zysk brutto przed opodatkowaniem	- 2 494	3 663
Podatek wyliczony według stawki 19%	-	696
Przychody/koszty podatkowe niebilansowe, z tytułu których nie rozpoznano aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego - suma korekt konsolidacyjnych	650	1 077
Straty podatkowe, z tytułu których nie rozpoznano aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego - pozostałe	52	28
Straty podatkowe z lat ubiegłych, z tytułu których nie rozpoznano aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	-
Wykorzystanie uprzednio nierozliczonych strat podatkowych	-	-
Koszty trwale nie stanowiące kosztów uzyskania przychodu	- 56	2 536
Ujemne/dodatnie różnice przejściowe, od których nie rozpoznano aktywa/rezerw z tytułu odroczonego podatku	-	-
Przychody nie będące podstawą do opodatkowania	- 419	- 961
Podstawa naliczenia podatku dochodowego bieżącego i odroczonego	- 2 267	6 343
Obniżenia, zwolnienia	-	-
Obciążenie wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego	- 431	1 205

Rozliczenia podatkowe

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji. Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych w Polsce powoduje występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku w którym nastąpiła zapłata podatku. W wyniku przeprowadzanych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe spółek Grupy mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe.

Odroczony podatek dochodowy

Różnice przejściowe dotyczące aktywów z tytułu podatku odroczonego utworzone na dzień 31 grudnia 2018 roku i 31 grudnia 2017 roku dotyczą następujących tytułów:

Aktywa z tytułu podatku odroczonego	31.12.2018	31.12.2017
Instrumenty kapitałowe wyceniane przez inne całkowite dochody i przeznaczone do obrotu	32	418
Rzeczowe aktywa trwałe	6	27
Należności krótkoterminowe	104	235
Rozliczenia międzyokresowe	1 784	1 274
Strata podatkowa do rozliczenia w następnych okresach	2 554	222
Pozostałe	-	7
Aktywa z tytułu podatku odroczonego razem	4 480	2 183

Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	31.12.2018	31.12.2017
Instrumenty kapitałowe wyceniane przez inne całkowite dochody	27	41
Rzeczowe aktywa trwałe	248	248
Należności krótkoterminowe	34	106
Rozliczenia międzyokresowe	1 520	-
Pozostałe	-	20
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego razem	1 829	415
Aktywa z tytułu podatku odroczonego per saldo	2 651	1 768

Różnice przejściowe dotyczące zobowiązania z tytułu podatku odroczonego utworzone na dzień 31 grudnia 2018 roku i 31 grudnia 2017 roku dotyczą następujących tytułów:

Aktywa z tytułu podatku odroczonego	31.12.2018	31.12.2017
Należności krótkoterminowe	-	34
Pozostałe	17	156
Aktywa z tytułu podatku odroczonego razem	17	190

Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	31.12.2018	31.12.2017
Należności krótkoterminowe	414	249
Pozostałe	20	-
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego razem	434	249
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego per saldo	417	59

20. Dodatkowe informacje o instrumentach finansowych

20.1. Aktywa i zobowiązania finansowe

Według stanu na 31.12.2018 roku oraz 31.12.2017 roku wartość bilansowa aktywów finansowych i zobowiązań finansowych jest zasadniczo zbliżona do wartości godziwej.

Według stanu na 31.12.2018 roku

	Kategorie i wartości instrumentów finansowych wg MSSF 9		
	aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	aktywa finansowe wyceniane obowiązkowo w wartości godziwej przez wynik	instrumenty kapitałowe wyznaczone przy początkowym ujęciu do wyceny w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody
Aktywa finansowe:			
- środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	46 938	-	-
- pochodne instrumenty finansowe	-	47	-
- akcje spółek notowanych	-	9 709	-
- udziały spółek i obligacje (nienotowane)	-	-	14
- jednostki funduszy inwestycyjnych / certyfikaty inwestycyjne	-	-	6 285
- pożyczki	141	-	-
- należności krótkoterminowe i długoterminowe	186 135	-	-
Kategoria aktywów finansowych razem	233 214	9 756	6 299
Zobowiązania finansowe:			
- kredyt w rachunku bieżącym	15 485	-	-

- leasing finansowy	3 305	-	-
- pochodne instrumenty finansowe	-	-	-
- zobowiązania krótko i długoterminowe (inne niż kredyt)	150 044	-	-

Nazwa kategorii instrumentów i pozycja w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej	wartość bilansowa	wartość godziwa
Aktywa finansowe:	251 487	251 487
- środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	46 938	46 938
- pochodne instrumenty finansowe	47	47
- akcje spółek notowanych	9 709	9 709
- udziały spółek i obligacje (nienotowane)	14	14
- jednostki funduszy inwestycyjnych / certyfikaty inwestycyjne	6 285	6 285
- pożyczki	141	141
- należności krótkoterminowe i długoterminowe	188 353	188 353
Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie:	165 528	165 528
- kredyt w rachunku bieżącym	15 485	15 485
- zobowiązania krótkoterminowe (inne niż kredyt)	150 043	150 043

Według stanu na 31.12.2017 roku

Nazwa kategorii instrumentów i pozycja w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej	wartość bilansowa	wartość godziwa
Pożyczki i należności:	339 587	339 587
- środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	67 482	67 482
- należności krótkoterminowe i długoterminowe	272 105	272 105
Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie:	264 602	264 602
- kredyt w rachunku bieżącym	27 351	27 351
- zobowiązania krótkoterminowe (inne niż kredyt)	237 251	237 251

Grupa wykorzystuje instrumenty pochodne, by minimalizować ryzyko zmiany kursów walut, w których realizowana jest część transakcji sprzedaży i zakupu. Posiadane przez Grupę instrumenty pochodne, pomimo iż od strony ekonomicznej zabezpieczają Grupę przed ryzykiem walutowym, nie stanowią formalnie zabezpieczenia w rozumieniu MSSF 9, w związku z tym traktowane są jako instrumenty przeznaczone do obrotu. Wszystkie instrumenty pochodne wyceniane są w wartości godziwej, ustalonej na podstawie danych pochodzących z rynku.

Udziały jednostek zależnych nieobjętych konsolidacją (spółek nienotowanych) oraz jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne zostały wyznaczone jako wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody z uwagi na ich klasyfikację jako instrumenty kapitałowe. Zyski oraz straty dotyczące tej kategorii aktywów finansowych w 2018 roku wyniosły 125 tys. zł.

Środki pieniężne oprocentowane są stopą zmienną. Zarówno w 2018 jak i 2017 roku nie tworzono odpisów aktualizujących wartość pożyczek. Utworzone odpisy aktualizujące wartość należności zaprezentowane zostały w pkt. 13.2.1. W roku 2018 przychody z tytułu odsetek od pożyczek i należności wyniosły 680 tys. zł (w tym odsetki naliczone nieotrzymane 9 tys. zł), natomiast w 2017 roku wyniosły 578 tys. zł (w tym odsetki naliczone nieotrzymane 33 tys. zł). Strata z tytułu utraty wartości w całości dotyczy instrumentów zaliczanych do pozycji pożyczki i należności.

W 2018 roku koszty z tytułu odsetek od kredytu wyniosły 1.136 tys. zł wobec 1.133 tys. zł w roku 2017. Odsetki od kredytów i pożyczek dotyczą w całości kredytów krótkoterminowych. Zrealizowany koszt odsetek od kredytu w 2018 roku wyniósł 1.188 tys. zł (1.081 tys. zł w 2017 roku), odsetki niezrealizowane według stanu na 31.12.2018 roku nie wystąpiły (52 tys. zł w 2017 roku).

20.2. Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych

Poniższa tabela przedstawia analizę instrumentów finansowych mierzonych w wartości godziwej, pogrupowanych według trzypoziomowej hierarchii:

Poziom 1 – gdzie wartość godziwa oparta jest o ceny giełdowe (niekorygowane) oferowane za identyczne aktywa lub zobowiązania na aktywnych rynkach,

Poziom 2 - gdzie wartość godziwa ustalana jest na bazie wartości obserwowanych na rynku jednakże nie będących bezpośrednim kwotowaniem rynkowym (np. ustalone są przez odniesienie bezpośrednie lub pośrednie do podobnych instrumentów istniejących na rynku),

Poziom 3 – gdzie wartość godziwa ustalana jest na bazie różnych technik wyceny nie opierających się jednakże o jakiegokolwiek obserwowalne dane rynkowe.

Według stanu na 31.12.2018 roku

	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy				
Instrumenty pochodne	-	47	-	47
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu inne niż instrumenty pochodne	9 709	-	-	9 709
Razem aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	9 709	47	-	9 756
Instrumenty kapitałowe wyceniane przez inne całkowite dochody				
Certyfikaty inwestycyjne oraz jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych	-	6 285	-	6 285
Instrumenty dłużne	-	-	-	-
Razem instrumenty kapitałowe wyceniane przez inne całkowite dochody	-	6 285	-	6 285
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy				
Instrumenty pochodne	-	-	-	-
Razem zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik	-	-	-	-

* Kwota nie obejmuje aktywów wycenianych w koszcie nabycia

Według stanu na 31.12.2017 roku

	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy				
Instrumenty pochodne	-	-	-	-
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu inne niż instrumenty pochodne	3 009	-	-	3 009
Razem aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	3 009	-	-	3 009
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy				
Instrumenty pochodne	-	-	-	-
Razem zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik	-	-	-	-
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane przez kapitał				
Certyfikaty inwestycyjne oraz jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych	-	8 637	-	8 637
Instrumenty dłużne	808	-	-	808
Razem aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane przez kapitał	808	8 637	-	9 445

* Kwota nie obejmuje wartości udziałów w IFA z uwagi na wycenę udziałów w koszcie nabycia (zgodnie z MSR 39)

W okresie bieżącym transfery pomiędzy poziomem 1 i poziomem 2 nie wystąpiły.

21. Wyłączenia Spółek z konsolidacji

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, w oparciu o MSR 8 pkt 8, który zezwala na odstąpienie od zasad zawartych w MSSF w sytuacji, gdy skutek odstąpienia od ich zastosowania nie jest istotny, w 2018 roku nie objęto konsolidacją IFA.

	IPOPEMA Financial Advisory Sp. z o. o.
Suma bilansowa na 31.12.2018	2
Udział procentowy w sumie bilansowej jednostki dominującej (w %)	-
Przychody za okres 1.01. - 31.12.2018	14
Udział procentowy w przychodach jednostki dominującej (w %)	-
Aktywa netto na 31.12.2018	- 5
Wynik finansowy za okres 1.01. - 31.12.2018	-

	IPOPEMA Financial Advisory Sp. z o. o.
Suma bilansowa na 31.12.2017	3
Udział procentowy w sumie bilansowej jednostki dominującej (w %)	-
Przychody za okres 1.01. - 31.12.2017	13
Udział procentowy w przychodach jednostki dominującej (w %)	-
Aktywa netto na 31.12.2017	- 5
Wynik finansowy za okres 1.01. - 31.12.2017	- 1

22. Zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe

Na dzień 31 grudnia 2018 roku ani na 31 grudnia 2017 roku nie wystąpiły zobowiązania warunkowe ani aktywa warunkowe.

23. Gwarancje

W styczniu 2012 r. Spółce udzielona została przez PKO Bank Polski S.A. (dawniej Nordea Bank Polska S.A.) gwarancja do łącznej kwoty 268 tys. Euro, której zabezpieczeniem jest kaucja w aktualnej wysokości 1.421 tys. zł. Na mocy aneksu zawartego w 2015 roku kwota gwarancji została podwyższona do 277 tys. Euro. Gwarancja wystawiona została na okres do 16 kwietnia 2023 r. i dotyczy zobowiązań związanych z wynajmem powierzchni biurowej.

W marcu 2016 r. mBank S.A. udzielił Spółce gwarancji, której beneficjentem był Raiffeisen Polbank S.A., będący bankiem rozliczeniowym IPOPEMA Securities S.A. w odniesieniu do transakcji zawieranych na zagranicznych giełdach papierów wartościowych. Gwarancja wystawiona została na kwotę 1,5 mln Euro i zabezpieczała terminową spłatę zobowiązań finansowych Spółki wobec Raiffeisen Polbank powstałych w związku ze świadczonymi przez niego usługami rozliczeniowymi i rozrachunkowymi dla transakcji giełdowych. Gwarancja wystawiona została na okres do 30 kwietnia 2018 roku, jej zabezpieczeniem była kaucja w kwocie 1,5 mln Euro. Umowa wygasła całkowicie w dniu 3 kwietnia 2018 roku.

24. Połączenia jednostek gospodarczych i nabycia udziałów niekontrolujących

24.1. Połączenia jednostek i nabycie jednostek zależnych

W 2018 i 2017 roku Grupa nie nabyła jednostek zależnych.

24.2. Zbycie jednostek zależnych

W okresie objętym niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym oraz w okresach poprzednich Grupa nie zbywała jednostek gospodarczych.

25. Transakcje z podmiotami powiązanymi

Transakcje z jednostkami powiązanymi – przychody i koszty

Nazwa spółki powiązanej	Przychody	Zakupy	Przychody	Zakupy
	w okresie od 01.01.-31.12.2018 roku		w okresie od 01.01.-31.12.2017 roku	
IPOPEMA Financial Advisory Sp. z o.o.	-	14	-	13
Członkowie Zarządu i organów nadzorczych	-	1	3	30
Razem	-	15	3	43

Transakcje z jednostkami powiązanymi – należności i zobowiązania

Nazwa spółki powiązanej	Należności		Zobowiązania	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
IPOPEMA Financial Advisory Sp. z o.o.	-	7	1	-
Członkowie Zarządu i organów nadzorczych	-	-	-	-
Razem	-	7	1	-

Do podmiotów powiązanych zalicza się również, zgodnie z MSR 24, Członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej, a także osoby z nimi powiązane. Wynagrodzenie dla wymienionych osób zostało opisane w nocie 25.5.

Transakcje pomiędzy podmiotami powiązanymi oraz nierozliczone salda należności i zobowiązań Grupy Kapitałowej wyłącza się na etapie sporządzania skonsolidowanego sprawozdania Grupy Kapitałowej.

25.1. Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi

Zasadniczo transakcje między podmiotami powiązanymi realizowane są na zasadach rynkowych, z zastrzeżeniem informacji zamieszczonych w pkt 25.3 poniżej.

25.2. Pożyczka udzielona członkom Zarządu

Grupa nie udzielała pożyczek członkom Zarządu.

25.3. Transakcje z udziałem członków Zarządu i Rady Nadzorczej

Niektórzy członkowie organów Spółki zrealizowali (osobiście oraz poprzez spółki od siebie zależne) za pośrednictwem spółek z Grupy transakcje na papierach wartościowych zawierane na rynku regulowanym oraz poza rynkiem giełdowym (przychody z tego tytułu były nieistotne i wyniosły poniżej 10 tys. zł). Ponadto, zarówno w 2018 jak i w 2017 roku, ww. osoby korzystały również z usług zarządzania funduszami, przy czym dwa z nich, których uczestnikami są niektórzy członkowie zarządu Spółki lub osoby z nimi powiązane zostały zwolnione z opłaty za administrowanie nimi.

Ponadto w 2017 roku Spółka korzystała z usług doradztwa prawnego kancelarii prawniczej Jacka Jonaka – Przewodniczącego Rady Nadzorczej Spółki o łącznej wartości nieprzekraczającej 10 tys. zł.

W 2017 roku Spółka podnajmowała powierzchnię biurową spółce związanej z członkiem Rady Nadzorczej. Łączna wartość obrotu z tego tytułu wyniosła 50 tys. zł w 2017 roku (umowa została rozwiązana w 2017 roku).

25.4. Transakcje z jednostkami zależnymi niepodlegającymi konsolidacji

Transakcje z IPOPEMA Financial Advisory Sp. z o.o.

W 2017 roku IFA SK zawarła z IFA umowę o świadczenie usług zarządzania. Łączna wartość kosztów rozpoznanych przez Grupę z tego tytułu wyniosła 14 tys. zł w 2018 roku (wobec 13 tys. zł w 2017 roku).

25.5. Wynagrodzenie wyższej kadry kierowniczej Grupy

Poniższa tabela przedstawia wysokość wynagrodzeń Rady Nadzorczej oraz członków Zarządu – zarówno wypłaconych, jak i potencjalnie należnych – oraz świadczeń dodatkowych (opieka medyczna w części finansowanej przez Spółkę) w Grupie IPOPEMA Securities:

	Łączne wynagrodzenie w Grupie IPOPEMA Securities		W tym w jednostkach zależnych	
	2018	2017	2018	2017
Zarząd	1 818	2 312	400	396
Jacek Lewandowski	501	738	100	101
Mirosław Borys	403	494	100	101
Mariusz Piskorski	403	529	100	101
Stanisław Waczkowski	511	520	100	93
Daniel Ścigała	-	31	-	-
Rada Nadzorcza	167	150	32	12
Jacek Jonak	35	40	-	-
Janusz Diemko	26	22	-	-
Bogdan Kryca	18	24	-	-
Michał Dobak	28	28	-	-
Piotr Szczepiórkowski	60	20	32	8
Zbigniew Mrowiec	-	16	-	4

Świadczenia dla kluczowego personelu kierowniczego

Zarówno w 2018 roku jak i w 2017 roku nie nastąpiły wypłaty z tytułu świadczeń po okresie zatrudnienia, świadczeń z tytułu rozwiązania stosunku pracy, płatności na bazie akcji ani pozostałych świadczeń długoterminowych. Stan zobowiązań z tytułu świadczeń urlopowych wobec Zarządu jednostki dominującej wyniósł 5 tys. zł na 31 grudnia 2018 roku oraz 2 tys. zł na 31 grudnia 2017 roku. Świadczenie to nie zostało ujęte w powyższej tabeli.

Porozumienia z Mariuszem Piskorskim i Mirosławem Borysem z dnia 4 listopada 2008 r.

Dwóch członków Zarządu – Mariusz Piskorski i Mirosław Borys – zawarło ze Spółką porozumienia, na mocy których każdemu z nich przysługuje odszkodowanie w wysokości trzech miesięcznych wynagrodzeń w przypadku odwołania z Zarządu lub nie powołania na kolejną kadencję (z zastrzeżeniem określonych w umowie przypadków), jak również w przypadku zmiany warunków wynagrodzenia na mniej korzystne.

26. Pozycje w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych

Podział działalności Grupy przyjęty w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych:

Działalność operacyjna - świadczenie usług maklerskich i doradczych, zarządzania funduszami i aktywami klientów oraz nabywanie i zbywanie papierów wartościowych w ramach prowadzonej działalności maklerskiej.

Działalność inwestycyjna - nabywanie oraz sprzedaż wartości niematerialnych, rzeczowego majątku trwałego oraz papierów wartościowych o charakterze długoterminowym.

Działalność finansowa - pozyskiwanie lub utrata źródeł finansowania (zmiany w rozmiarach i relacjach kapitału własnego i obcego w jednostce) oraz wszystkie z nimi związane pieniężne koszty i korzyści.

Struktura środków pieniężnych

	Prezentacja w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej		Prezentacja w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	46 938	67 482	46 879	67 520
1. W kasie	2	2	2	2
2. Na rachunkach bankowych	27 411	24 555	27 411	24 555
3. Inne środki pieniężne	19 485	42 866	19 485	42 866
4. Inne aktywa pieniężne	40	59	-	-
5. Różnice kursowe naliczone	-	-	- 19	97

Różnica pomiędzy prezentacją środków pieniężnych w bilansie i w rachunku przepływów pieniężnych w 2018 roku i 2017 roku wynika z „oczyszczenia” środków pieniężnych z różnic kursowych oraz prezentowanych w środkach pieniężnych otrzymanych od operatora telefonii komórkowej kart zakupowych.

Środki pieniężne na koniec okresu obejmują środki pieniężne i inne aktywa pieniężne własne oraz klientów – podział został zaprezentowany w nocie 13.1.

Różnice zmian stanów pozycji bilansowych

	Prezentacja w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej		Prezentacja w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych – zmiana stanu
	31.12.2018	31.12.2017	2018 rok
Należności (krótko- i długoterminowe) brutto	190 146	274 349	81 023
Należności netto	188 445	272 105	
Odpisy na należności	1 701	2 244	- 543
Rozliczenia międzyokresowe czynne	1 351	1 815	
Rozliczenia międzyokresowe bierne ((bez podatku odroczonego dotyczącego kapitału własnego i rezerwy na niezapłacone odsetki)	9 992	7 479	2 977
Razem zmiana stanu odpisów i rozliczeń międzyokresowych			2 434

Różnica pomiędzy bilansową zmianą stanu należności brutto a kwotą wykazaną w rachunku przepływów pieniężnych wynika z faktu „oczyszczenia” należności na dzień 31 grudnia 2018 roku z należności z tytułu udzielonych pożyczek oraz należności dotyczących działalności inwestycyjnej.

	Prezentacja w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej		Prezentacja w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych – zmiana stanu
	31.12.2017	31.12.2016	2017 rok
Należności (krótko- i długoterminowe) brutto	274 349	271 171	- 2 874
Należności netto	272 105	270 291	
Odpisy na należności	2 244	880	1 364
Rozliczenia międzyokresowe czynne	1 815	1 336	
Rozliczenia międzyokresowe bierne ((bez podatku odroczonego dotyczącego kapitału własnego i rezerwy na niezapłacone odsetki)	7 479	9 595	- 2 595
Razem zmiana stanu odpisów i rozliczeń międzyokresowych			- 1 231

Różnica pomiędzy bilansową zmianą stanu należności brutto a kwotą wykazaną w rachunku przepływów pieniężnych wynika z faktu „oczyszczenia” należności na dzień 31 grudnia 2017 roku z należności z tytułu udzielonych pożyczek, należności wynikających z wpłaty kaucji oraz należności dotyczących działalności inwestycyjnej.

27. Leasing

Grupa jako leasingobiorca – prawo do użytkowania budynku

Spółki z Grupy wynajmują pomieszczenia biurowe na podstawie umów najmu. Prawo do użytkowania budynku przez okres trwania umowy zaklasyfikowane zostało jako leasing operacyjny. Umowa najmu prawa do budynku została zawarta na okres 5 lat z możliwością przedłużenia na kolejne 2 lata. Na mocy aneksu do umowy zawartego w styczniu 2016 roku umowa najmu została przedłużona do stycznia 2023 roku.

Wartość minimalnych opłat leasingowych została przedstawiona w poniższej tabeli.

Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego	31.12.2018	31.12.2017
	Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	
W okresie 1 roku *	2 192	2 055
W okresie od 1 do 5 lat *	6 934	8 219
Powyżej 5 lat *	-	87
Razem zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego	9 126	10 361
Koszt leasingu operacyjnego rozpoznany w roku zakończonym dnia	2 744	2 590

* średnia wartości roczna w okresie trwania najmu

Leasing finansowy

Spółki z Grupy zawarły umowy leasingu pojazdów. Finansujący uprawniony jest do rekalkulacji wynagrodzenia gdy zmianie ulegnie stopa procentowa WIBOR / EURIBOR 1M oraz w przypadku zmian przepisów (w tym w szczególności przepisów podatkowych). Dla pojazdów określony został limit przebiegu pojazdu, który rozliczany będzie za cały okres trwania umowy. W przypadku gdy przebieg pojazdu jest wyższy od ustalonego przez strony limitu, wówczas spółki z Grupy zapłacą dodatkową opłatę z tytułu przekroczenia limitu przebiegu pojazdu.

W 2017 roku spółka z Grupy zawarła umowę leasingu sprzętu teleinformatycznego na okres 60 miesięcy, w celu świadczenia usług hostingu ww. sprzętu swojemu kontrahentowi. Na mocy ww. umowy, po zakończeniu okresu leasingu, spółka uzyska możliwość przedłużenia leasingu lub wykupu sprzętu. Ponadto, za zgodą dostawcy sprzętu, spółka uprawniona jest do przeniesienia praw i obowiązków wynikających z umowy na podmiot trzeci, a po upływie 18 miesięcy leasingu ma możliwość rozwiązania umowy leasingu bez zgody dostawcy sprzętu, pod warunkiem wykupu sprzętu za cenę stanowiącą sumę pozostałych do końca umowy rat leasingowych. Symetryczne warunki zostały zagwarantowane w umowie hostingu, zawartej z kontrahentem spółki, na rzecz którego spółka świadczy stosowne usługi.

Umowy leasingu zostały zaklasyfikowane jako leasing finansowy. Wartość minimalnych opłat leasingowych została przedstawiona w poniższej tabeli.

Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	31.12.2018	31.12.2017
Wartość bilansowa netto	3 195	4 200
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	3 305	4 342
W okresie 1 roku	960	1 158
W okresie od 1 do 5 lat	2 345	3 184
Powyżej 5 lat	-	-
Wartość warunkowych opłat leasingowych ujętych jako koszt okresu	1 262	511

Należności z tytułu leasingu finansowego	31.12.2018	31.12.2017
Wartość bilansowa netto	2 942	3 618
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	2 942	3 618
W okresie 1 roku	724	675
W okresie od 1 do 5 lat	2 218	2 943
Powyżej 5 lat	-	-
Wartość warunkowych opłat leasingowych ujętych jako koszt okresu	907	605

28. Różnice kursowe

Różnice kursowe ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów, inne niż różnice kursowe powstałe na instrumentach finansowych wycenionych w wartości godziwej zostały zaprezentowane w nocie 16.3. W latach 2018 i 2017 nie wystąpiły różnice kursowe ujęte w innych całkowitych dochodach jako składnik kapitału własnego.

29. Zabezpieczenia na majątku Grupy Kapitałowej IPOPEMA Securities

Zarówno w 2018 roku jak i w 2017 roku zabezpieczone na majątku Grupy były kredyty obrotowe w rachunku bieżącym, o których szczegółowe informacje zamieszczono w nocie 15.3.2.

Według stanu na 31 grudnia 2018 roku oprócz kaucji na rachunku bankowym w wysokości 4 mln zł, weksli *własnych in blanco* wraz z deklaracjami wekslowymi, pełnomocnictw do dysponowania rachunkami bankowymi w Banku (przeznaczonych na zabezpieczenie kredytu w rachunku bieżącym), kaucji wpłaconych na zabezpieczenie gwarancji (nota 23) oraz kaucji w wysokości 1,5 mln EUR stanowiącej zabezpieczenie rozliczenia transakcji na giełdach zagranicznych Grupa nie posiadała zobowiązań zabezpieczonych na majątku.

30. Informacja o postępowaniach toczących się przed sądem lub organem administracji publicznej oraz kontrole w spółkach Grupy

30.1. Informacja o postępowaniach toczących się przed sądem lub organem administracji publicznej

W dniu 27 lipca 2016 r. IPOPEMA TFI otrzymała odpis skierowanego przez Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. z siedzibą w Katowicach („GPW”) pozwu o zapłatę kwoty 20.554.900,90 zł z tytułu rzekomej szkody majątkowej poniesionej przez GPW w związku z inwestycją GPW w certyfikaty inwestycyjne jednego z tzw. funduszy dedykowanych zarządzanych przez Towarzystwo (funduszu inwestycyjnego zamkniętego aktywów niepublicznych). IPOPEMA TFI nie utworzyła rezerw na potencjalne koszty związane z ww. roszczeniem. Towarzystwo uważa powództwo GPW za bezzasadne i podjęło kroki prawne w celu jego oddalenia składając do sądu odpowiedź na pozew oraz uczestnicząc w dalszych czynnościach procesowych. Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania w sprawie odbyła się tylko jedna rozprawa, podczas której pełnomocnik Towarzystwa przedstawił kolejne wnioski dowodowe, które, podobnie jak wnioski dowodowe zgłoszone w odpowiedzi na pozew, nie zostały dotychczas rozpoznane. Termin kolejnej rozprawy wyznaczony został przez sąd na kwiecień br. Z uwagi na fakt początkowego stadium postępowania dowodowego oraz skomplikowany stan faktyczny i prawny na obecnym etapie nie można przesądzić wyniku przedmiotowego postępowania.

30.2. Kontrole

W 2018 roku w Spółce miała miejsce jedna kontrola zewnętrzna. Kontrola została przeprowadzona przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych i dotyczyła ewidencji instrumentów finansowych oraz funkcjonowania systemów informatycznych służących do prowadzenia ewidencji instrumentów finansowych. W związku z przeprowadzoną kontrolą Spółka otrzymała od KDPW jedno zalecenie, które zostało zrealizowane.

31. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Działalność na rynkach kapitałowych jest nierozdzielnie związana z ryzykiem finansowym mogącym mieć istotny wpływ na funkcjonowanie Grupy, które w skrócie zostały omówione poniżej.

Wszystkie typy ryzyka są monitorowane i kontrolowane w odniesieniu do dochodowości prowadzonej działalności oraz poziomu kapitału niezbędnego do zapewnienia bezpieczeństwa zawieranych transakcji z punktu widzenia wymogów kapitałowych.

31.1. Ryzyko rynkowe

Grupa Kapitałowa IPOPEMA Securities identyfikuje następujące rodzaje ryzyka rynkowego: ryzyko stopy procentowej, ryzyko walutowe oraz ryzyko cenowe rozumiane jako ryzyko wahań kursów instrumentów finansowych opartych o ceny akcji.

Grupa w swoim portfelu posiada akcje spółek notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie oraz w Budapeszcie. Ich wartość na dzień 31 grudnia 2018 roku wyniosła 9.709 tys. zł (wobec 3.009 tys. zł na 31 grudnia 2017 roku). Grupa posiada też inne instrumenty finansowe, takie jak należności i zobowiązania z tytułu usług, które powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez nią działalności.

Grupa korzysta kredytów bankowych, posiada środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe. Głównym celem tych instrumentów finansowych jest efektywne wykorzystanie środków finansowych na działalność Grupy.

Założenia przyjęte do analizy wrażliwości na 31.12.2018 r. zostały opisane w tabeli przy każdym z typów ryzyka. Przy sporządzeniu analizy wrażliwości uwzględniono wpływ na wynik i kapitały w okresie 1 roku od ostatniego dnia okresu sprawozdawczego. W poniższej analizie nie został uwzględniony wpływ podatku na wyniki analizy.

Pozycja w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym	Wartość pozycji w tys. PLN wg skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej	Ryzyko stopy procentowej		Ryzyko walutowe		Inne ryzyko cenowe			
		wpływ na wynik		wpływ na wynik		wpływ na wynik		wpływ na kapitał	
		+ 100 pb (w tys. PLN/ USD/EUR)	-100 pb (w tys. PLN/ USD/EUR)	+10%	-10%	+10%	-10%	+10%	-10%
Aktywa finansowe									
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	31 084	311	- 311	1 053	- 1 053	-	-	-	-
Depozyty bankowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	188 310	- 31	31	4 079	- 4 079	-	-	-	-
Instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu *	9 756	-	-	- 596	694	976	- 976	-	-
Instrumenty kapitałowe wyceniane przez inne całkowite dochody **	6 295	-	-	-	-	-	-	628	- 628
Zobowiązania finansowe									
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	151 913	33	- 33	- 3 893	3 893	-	-	-	-
Kredyty i pożyczki	15 485	- 155	155	-	-	-	-	-	-
Razem	68 047	158	- 158	643	- 545	976	- 976	628	- 628

* Instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu wykazane w analizie wrażliwości obejmują instrumenty z działalności brokerskiej oraz forward

** Kwota nie obejmuje wartości udziałów w IFA z uwagi na wycenę udziałów w koszcie nabycia

Założenia przyjęte do analizy wrażliwości na 31.12.2017 r. zostały opisane w tabeli przy każdym z typów ryzyka.

Pozycja w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym	Wartość pozycji w tys. PLN wg skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej	Ryzyko stopy procentowej		Ryzyko walutowe		Inne ryzyko cenowe			
		wpływ na wynik		wpływ na wynik		wpływ na wynik		wpływ na kapitał	
		+ 100 pb (w tys. PLN/ USD/EUR)	-100 pb (w tys. PLN/ USD/EUR)	+10%	-10%	+10%	-10%	+10%	-10%
Aktywa finansowe									
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	27 696	277	- 277	561	- 561	-	-	-	-
Depozyty bankowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	272 030	- 38	38	5 865	- 5 865	-	-	-	-
Instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu *	3 009	-	-	4	- 4	301	- 301	-	-
Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży **	9 455	8	- 8	-	-	-	-	864	- 864
Zobowiązania finansowe									
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	237 250	43	- 43	- 5 408	5 408	-	-	-	-
Kredyty i pożyczki	27 351	- 274	274	-	-	-	-	-	-
Razem	47 589	16	- 16	1 022	- 1 022	301	- 301	864	- 864

* Instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu wykazane w analizie wrażliwości obejmują instrumenty z działalności brokerskiej.

** Kwota nie obejmuje wartości udziałów w IFA i IBS Srl z uwagi na wycenę udziałów w koszcie nabycia (zgodnie z MSR 39).

31.2. Ryzyko stopy procentowej

Grupa posiada zobowiązania z tytułu kredytów obrotowych, dla których odsetki liczone są na bazie zmiennej stopy procentowej, w związku z czym występuje ryzyko wzrostu tych stóp w stosunku do momentu zawarcia umowy. Ponadto Grupa lokuje wolne środki pieniężne m.in. w inwestycje o zmiennej stopie, co powoduje zmniejszenie zysków z inwestycji w sytuacji spadku stóp procentowych. Informacje o aktywach i zobowiązaniach narażonych na ryzyko stopy procentowej zostały przedstawione w notach 13.1 i 15.3.

Z uwagi na to, że Grupa posiadała, w okresie sprawozdawczym zarówno aktywa jak i zobowiązania oprocentowane według stopy zmiennej (co równoważyło ryzyko) oraz ze względu na nieznaczne wahania stóp procentowych w minionych okresach, jak również na brak przewidywań gwałtownych zmian stóp procentowych w kolejnych okresach sprawozdawczych Grupa nie stosowała zabezpieczeń stóp procentowych, uznając że ryzyko stopy procentowej nie jest znaczące.

2018 rok		Data płatności		
Oprocentowanie zmienne	<1rok	1–5 lat	>5 lat	Ogółem
Aktywa gotówkowe	46 938	-	-	46 938
Kredyty w rachunku bieżącym	15 485	-	-	15 485
Razem	62 423	-	-	62 423

2018 rok				
Oprocentowanie stałe	<1rok	1–5 lat	>5 lat	Ogółem
Aktywa gotówkowe	-	-	-	-
Razem	-	-	-	-

2017 rok				
Oprocentowanie zmienne	<1rok	1–5 lat	>5 lat	Ogółem
Aktywa gotówkowe	67 421	-	-	67 421
Kredyty w rachunku bieżącym	27 351	-	-	27 351
Razem	94 772	-	-	94 772

2017 rok				
Oprocentowanie stałe	<1rok	1–5 lat	>5 lat	Ogółem
Aktywa gotówkowe	-	-	-	-
Razem	-	-	-	-

31.3. Ryzyko walutowe

Spółka dominująca posiada środki na rachunku bankowym w walucie obcej oraz kredyt w rachunku bieżącym w walucie obcej, w związku z czym narażona jest na ryzyko zmian kursów walutowych. Ryzyko walutowe wiąże się głównie ze zmianami poziomu kursu EUR oraz USD, a także – w mniejszym stopniu – GBP, HUF i CZK. Niemniej jednak w roku 2018 i 2017 większość kosztów działalności Grupy ponoszona była w walucie krajowej.

Ponadto w związku z działalnością Spółki dominującej prowadzoną na giełdach zagranicznych dokonuje się rozliczeń w walucie obcej (HUF, CZK, EUR, USD i inne) w zakresie rozliczeń transakcji giełdowych oraz innych kosztów działania na tych rynkach (w tym opłaty banku rozliczeniowego). Jednak ze względu na specyfikę rozliczeń transakcji (Spółka dominująca występuje w roli pośrednika) udział tego ryzyka w ogólnej ocenie ryzyka prowadzonej przez Grupę działalności jest mało istotny. Spółka dominująca posiada akcje spółki zagranicznej, kaucję i środki na rachunkach bankowych w walucie obcej. Ocena wpływu zmian kursów walutowych według stanu na 31 grudnia 2018 roku oraz 31 grudnia 2017 roku została przedstawiona w nocie 31.1.

	31.12.2018	31.12.2017
Należności w walucie		
- EUR	6 814	6 099
- HUF	327 871	1 736 987
- USD	2 966	1 706
- CZK	8 909	46 533
- RON	50	49
- TRY	-	1 188
- GBP	121	894
Instrumenty finansowe		
- HUF	264	3 005
Zobowiązania w walucie		
- EUR	4 780	4 977
- HUF	328 041	1 081 962
- USD	3 436	1 934
- CZK	8 907	45 472

- GBP	174	896
- TRY	-	1 187
- RON	-	1
Rozliczenia międzyokresowe		
- EUR	246	142
Środki pieniężne w walucie		
- CZK	862	83
- EUR	1 391	1 729
- HUF	18 510	115 817
- RON	30	39
- USD	891	245
- GBP	103	11
- SEK	160	74
- JPY	-	1
- DKK	48	10
- NOK	149	40
- CHF	23	17
- AUD	1	-
- CAD	9	-
- TRY	22	6

31.4. Ryzyko cenowe

Grupa posiada instrumenty finansowe będące przedmiotem obrotu na rynku regulowanym – na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie i w Budapeszcie. Grupa identyfikuje ryzyko związane z wahaniami kursów instrumentów finansowych notowanych na giełdach. Instrumenty te rozpoznawane są w skonsolidowanym sprawozdaniu jako instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu. Grupa posiada również certyfikaty inwestycyjne i jednostki uczestnictwa, które narażone są na ryzyko zmian ceny bieżącej certyfikatu, jednak łączna wartość certyfikatów i jednostek uczestnictwa posiadanych przez Grupę jest nieistotna.

Ryzyko cenowe związane z instrumentami finansowymi jest ograniczone z uwagi na fakt, iż Grupa w stosunkowo nieznacznym zakresie inwestuje własne środki w instrumenty finansowe.

Ocena wpływu zmian cen instrumentów finansowych, które Grupa posiadała na 31 grudnia 2018 oraz 31 grudnia 2017 roku została przedstawiona w nocie 31.1.

31.5. Ryzyko kredytowe

Grupa jest narażona na ryzyko kredytowe rozumiane jako ryzyko nie wywiązywania się wierzycieli ze swoich zobowiązań i tym samym spowodowanie poniesienia strat przez Grupę. Uwzględniając powyższe, w ocenie Grupy, ryzyko kredytowe zostało ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym poprzez utworzenie odpisów aktualizujących. Wiekowanie należności oraz kwoty utworzonych odpisów na należności zostały przedstawione w nocie 13.2.1.

Zdaniem Zarządu nie występuje znacząca koncentracja ryzyka kredytowego gdyż Grupa posiada wielu odbiorców, udział w przychodach żadnego z odbiorców nie przekracza 10% przychodów Grupy.

W odniesieniu do innych aktywów finansowych Grupy, takich jak środki pieniężne i ich ekwiwalenty, aktywa finansowe przeznaczone do obrotu oraz instrumenty kapitałowe wyceniane przez inne całkowite dochody ryzyko kredytowe Grupy powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy, a maksymalna ekspozycja na to ryzyko równa jest wartości bilansowej tych instrumentów (nota 13.1, 13.2, 13.4 i 13.5). Ryzyko kredytowe związane z depozytami bankowymi, instrumentami finansowymi i innymi inwestycjami uznaje się za niskie, ponieważ Grupa zawarła transakcje z instytucjami o ugruntowanej pozycji finansowej.

Zarówno w 2018 jak i w 2017 roku w spółkach z Grupy nie występowały ekspozycje ze zmodyfikowanymi warunkami podlegające polityce *forbearance*. *Forbearance* ma miejsce w przypadkach, gdy pożyczkodawca decyduje się na modyfikację warunków umowy pożyczki lub instrumentu dłużnego w sytuacji, gdy pożyczkobiorca nie jest w stanie ich spełnić z powodu trudności finansowych. Modyfikacja warunków może obejmować obniżenie stopy procentowej, odroczenie spłaty kapitału, czyli zmianę lub niewymaganie ograniczeń umownych. Polityka *forbearance* oznacza zestaw działań związanych z renegocjacją i restrukturyzacją warunków umów kredytowych.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku maksymalna kwota straty z tytułu ryzyka kredytowego dla aktywów finansowych (określonych w nocie 20.1) wynosi 251.487 tys. zł (na 31 grudnia 2017 roku wynosiła 339.587 tys. zł).

31.6. Ryzyko związane z płynnością

Grupa jest narażona na ryzyko utraty płynności, rozumiane jako ryzyko utraty zdolności do regulowania zobowiązań w określonych terminach. Ryzyko wynika z potencjalnego ograniczenia dostępu do rynków finansowych, co może skutkować brakiem możliwości pozyskania nowego finansowania lub refinansowania swojego zadłużenia. Celem Grupy jest utrzymanie płynności na optymalnym poziomie poprzez zarządzanie należnościami, zobowiązaniami, instrumentami finansowymi oraz przez finansowanie dłużne, tj. krótkoterminowe kredyty bankowe.

W ocenie Grupy, znaczna wartość własnych środków pieniężnych na koniec okresu sprawozdawczego (nota 13.1) oraz dostępne linie kredytowe finansujące działalność na giełdzie papierów wartościowych (nota 15.3.2) powodują, że ryzyko utraty płynności należy ocenić jako nieznaczne.

Tabela informująca o terminach wymagalności zobowiązań (wiekowanie zobowiązań) została zaprezentowana w notce 15.3.1. Zdecydowana większość zobowiązań (91%) wynika z transakcji zawieranych na giełdach papierów wartościowych, które są w większości transakcjami pośrednictwa w zakupie bądź sprzedaży instrumentów finansowych dla klientów Grupy. Zatem zobowiązanie wynikające z transakcji giełdowych jest w dużej mierze równoważone transakcją generującą z drugiej strony należność z transakcji giełdowych. Saldo transakcji giełdowych (należności vs zobowiązania) na 31 grudnia 2018 roku wyniosło (-)1.586 tys. zł wobec 2.081 tys. zł na 31 grudnia 2017 roku. Transakcje własne zawierane na GPW mogą być finansowane z dostępnych linii kredytowych. Ryzyko utraty płynności w tym przypadku uznaje się za niskie.

32. Zarządzanie kapitałem

Grupa zarządza kapitałem by zagwarantować, że należące do niej jednostki będą zdolne kontynuować działalność przy jednoczesnej maksymalizacji rentowności dla akcjonariuszy. Kapitał własny Grupy na dzień 31 grudnia 2018 roku wyniósł 75.817 tys. zł wobec 79.886 tys. zł na dzień 31 grudnia 2017 roku.

IPOPEMA Securities jest firmą inwestycyjną, a ponadto spełnia warunki uznania za unijną instytucję dominującą, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 29 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.U.L 176 z 27 czerwca 2013 roku z późn. zm. („CRR”), w związku z czym, niezależnie od wymogu spełniania norm adekwatności kapitałowej w ujęciu jednostkowym, Grupa zobowiązana jest dodatkowo do spełnienia norm adekwatności kapitałowej w ujęciu skonsolidowanym ostrożnościowym zgodnie z CRR. Grupa Kapitałowa zobowiązana jest do kalkulacji funduszy własnych oraz wymogów ostrożnościowych oraz do utrzymywania odpowiedniego poziomu skonsolidowanych funduszy własnych.

Pomimo utrzymywania znaczącego poziomu kapitału własnego Spółka korzysta z finansowania dłużnego. Zgodnie z obowiązującymi przepisami Spółka musi spełniać wymogi kapitałowe opisane w notce 14.4. W związku z prowadzoną działalnością na rynku wtórnym Spółka po każdym dniu sesyjnym jest zobowiązana do zapewnienia odpowiedniej wielkości środków finansowych na rzecz Funduszu Gwarancyjnego. Obecnie Spółka każdorazowo zasila powyższy fundusz korzystając z posiadanej linii kredytowej (szczegółowo opisane w notce 15.3.2). Istnieje ryzyko, że poziom kapitału własnego (a tym samym poziomu funduszy własnych) i dostępne finansowanie dłużne będą ograniczały potencjał obrotów możliwych do zrealizowania przez Spółkę. Dotychczas Spółka nie odnotowała problemów związanych z wysokością wpłat do Funduszu Gwarancyjnego, a poziom dostępnej linii kredytowej zapewnia bezpieczne prowadzenie działalności w obecnym wymiarze, a nawet jej istotny wzrost. Nie można wykluczyć, że Bank odmówi Spółce przedłużenia umowy linii kredytowej. W takim jednak przypadku Spółka finansować się będzie ze środków własnych, a także podejmie kroki mające na celu ewentualne pozyskanie finansowania z innego banku. Należy również zauważyć, że w przypadku nierozliczenia w terminie przez klientów Spółki transakcji zawieranych na ich zlecenie Spółka będzie zmuszona zrealizować transakcję przy wykorzystaniu środków własnych.

Biorąc pod uwagę zakres i specyfikę prowadzonej działalności, obecny poziom kapitałów własnych Spółki jest wystarczający. Nie można jednak wykluczyć potrzeby zwiększenia poziomu takich kapitałów w przyszłości np. w związku ze zmianą regulacyjnych wymogów kapitałowych lub ewentualnych projektów biznesowych. W przypadku konieczności zwiększenia bazy kapitałowej konieczne może być przeprowadzenie podwyższenia kapitału w drodze emisji nowych akcji.

Należy także zwrócić uwagę na fakt, że w przypadku wystąpienia zdarzeń mających negatywny wpływ na wyniki finansowe realizowane przez Spółkę i odnotowanie strat, poziom kapitału własnego może ulec obniżeniu, co może również obniżyć zdolność Spółki do korzystania z finansowania dłużnego i wymusić ograniczenie skali prowadzonej działalności.

IPOPEMA TFI jako towarzystwo funduszy inwestycyjnych jest również zobowiązana wymogami określonymi w art. 49 oraz art. 50 ustawy o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi z dnia 27 maja 2004 roku z uwzględnieniem art. 12-15 Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) nr 231/2013 z dnia 19 grudnia 2012 r. do posiadania odpowiednich kapitałów własnych.

Zgodnie z tymi wymogami kapitał początkowy Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych na wykonywanie działalności ma wynosić nie mniej niż równowartość 730.000 euro. Kapitały własne TFI powinny być utrzymywane na poziomie nie niższym niż 25% różnicy pomiędzy wartością kosztów ogółem a wartością zmiennych kosztów dystrybucji poniesionych w poprzednim roku obrotowym. Od momentu, gdy wartość aktywów funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez Towarzystwo przekroczy równowartość 250.000 tys. euro Towarzystwo jest zobowiązane niezwłocznie zwiększyć poziom kapitałów własnych o kwotę dodatkową stanowiącą 0,02% różnicy między wartością aktywów wszystkich funduszy zarządzanych przez Towarzystwo a kwotą stanowiącą równowartość w złotych 250.000 tys. euro. Towarzystwo nie ma obowiązku zwiększania swoich kapitałów w sytuacji, gdy jego kapitał początkowy oraz kwota dodatkowa przekraczają równowartość 10.000 tys. euro. Dodatkowo, IPOPEMA TFI jako towarzystwo prowadzące działalność w zakresie zarządzania alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi ma obowiązek, z uwzględnieniem art. 12-15 rozporządzenia 231/2013, zwiększać kapitał własny ustalony zgodnie z powyższymi zasadami odpowiednio do ryzyka roszczeń wobec towarzystwa z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania jego obowiązków związanych z zarządzaniem specjalistycznym funduszem inwestycyjnym otwartym lub funduszem inwestycyjnym zamkniętym. Wymagane jest z tego powodu zwiększenie kapitału o kwotę dodatkową stanowiącą 0,01% wartości aktywów alternatywnych funduszy inwestycyjnych albo zawarcie umowy ubezpieczeniowej odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w wyniku niewykonania lub nienależytego wykonania jego obowiązków związanych z zarządzaniem specjalistycznym funduszem inwestycyjnym otwartym lub funduszem inwestycyjnym zamkniętym. Towarzystwo utrzymuje kapitały własne na poziomie wymaganym przez art. 49 i 50 Ustawy, przy czym na pokrycie ryzyka związanego z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem obowiązków w zakresie zarządzania funduszami, Towarzystwo utrzymuje dodatkowe kapitały własne. Towarzystwo oblicza wymóg dotyczący dodatkowych kapitałów własnych na koniec każdego roku obrotowego i w razie konieczności dokonuje ich zwiększenia.

33. Struktura zatrudnienia

Przeciętne zatrudnienie (pracownicy i stali współpracownicy) w przeliczeniu na etaty w Grupie Kapitałowej IPOPEMA Securities w 2018 i 2017 roku kształtowało się następująco:

	2018 rok	2017 rok
Zarząd Jednostki Dominującej	4	4
Zarządy Jednostek z Grupy	4	5
Pozostali pracownicy Grupy	198	192
Razem	206	201

34. Instrumenty finansowe klientów

Na dzień 31 grudnia 2018 roku wartość zdematerializowanych notowanych na giełdach papierów wartościowych instrumentów finansowych zapisanych na rachunkach klientów wyniosła 797.807 tys. zł (107.055 tys. sztuk) wobec 813.429 tys. zł (103.961 sztuk) na dzień 31 grudnia 2017 roku. Na dzień 31 grudnia 2018 roku Spółka przechowywała 36 tys. obligacji klientów w formie dokumentu o wartości 40,2 mln zł oraz 31.995 tys. akcji o wartości 3.170 tys. zł. W okresie porównawczym, tj. na dzień 31 grudnia 2017 roku Spółka przechowywała 40 tys. obligacji klientów w formie dokumentu, a ich wartość wyniosła 44,2 mln zł oraz 92.859 tys. akcji o wartości 9.383 tys. zł.

Spółka prowadzi również rachunek tzw. „sponsora emisji”, na którym zapisane były zdematerializowane instrumenty finansowe notowane na GPW o wartości 350 tys. zł (291 tys. akcji) na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz o wartości 391 tys. zł (291 tys. akcji) na dzień 31 grudnia 2017 roku.

35. Wynagrodzenie biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Podmiotem uprawnionym do badania rocznego jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego Spółki za 2018 rok oraz do przeglądu sprawozdań finansowych za pierwsze półrocze 2018 roku jest Grant Thornton Polska Sp. z o.o. Sp. K. z siedzibą w Poznaniu przy ul. Abpa Antoniego Baraniaka 88 E.

Podmiotem uprawnionym do badania rocznego jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego Spółki za 2018 rok oraz do przeglądu sprawozdań finansowych za pierwsze półrocze 2017 roku było BDO Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie przy ul. Postępu 12.

	2018 rok	2017 rok
Obowiązkowe badanie sprawozdania finansowego	106	90
Inne usługi poświadczające	96	107
Pozostałe usługi	-	-
Razem	202	197

36. Działalność zaniechana

W 2018 ani w 2017 roku Grupa nie zidentyfikowała działalności zaniechanej. W konsekwencji, wszystkie przedstawione informacje w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym dotyczą działalności kontynuowanej.

37. Zdarzenia następujące po zakończeniu okresu sprawozdawczego

Wszystkie zdarzenia mające wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe za 2018 rok zostały ujęte w księgach rachunkowych 2018 roku.

Warszawa, dnia 29 marca 2019 roku

Jacek Lewandowski
Prezes Zarządu

Mariusz Piskorski
Wiceprezes Zarządu

Stanisław Waczkowski
Wiceprezes Zarządu

Mirosław Borys
Wiceprezes Zarządu

Danuta Ciosek
Główna księgowa